

Schoolplan 2023-2027

VSO Talryk DRACHTEN

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	4
1.1 Voorwoord	4
1.2 Doelen en functie	4
1.3 Procedures	4
1.4 Verwijzingen	5
2 Strategisch beleid	6
2.1 Strategisch beleid	6
3 Schoolbeschrijving	8
3.1 Schoolgegevens	8
3.2 Kenmerken van het personeel	8
3.3 Kenmerken van de leerlingen	9
3.4 Kenmerken van de ouders	10
3.5 Sterkte-zwakteanalyse	11
3.6 Landelijke trends en ontwikkelingen	12
4 Onderwijskundig beleid	14
4.1 De missie van de school	14
4.2 De visie van de school	14
4.3 Onze grote verbeterdoelen	14
4.4 OP1 Aanbod	16
4.5 OP2 Zicht op Ontwikkeling en begeleiding	17
4.6 OP3 Pedagogisch-didactisch handelen	19
4.7 OP4 Onderwijstijd	21
4.8 OP5 Praktijkvorming / Stage	22
4.9 OP6 Afsluiting	22
4.10 OR1 en OR 2 Resultaten, sociale en maatschappelijke competenties	23
5 Personeelsbeleid	24
5.1 Integraal Personeelsbeleid SO Fryslân	24
6 Organisatiebeleid	26
6.1 Organisatiestructuur SO Fryslân	26
6.2 Organisatiestructuur Talryk	27
6.3 Veiligheidsbeleid SO Fryslân	27
6.4 VS1 (Sociale) Veiligheid	27
6.5 VS2 Schoolklimaat	29
6.6 Interne en externe communicatie SO Fryslân	29
6.7 Privacy SO Fryslân	30
6.8 Medezeggenschapsraad	30
6.9 Samenwerking	31
6.10 Voor-, tussen- en naschoolse opvang	32
7 Kwaliteitsbeleid	33
7.1 SKA1 Visie, ambitie en doelen	33
7.2 SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	33
7.3 SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog	35
8 Financieel beleid	37
8.1 Financiën planning & control SO Fryslân	37

8.2 Huisvesting en ICT SO Fryslân	37
9 Samenwerking ketenpartners	39
9.1 Zorg -onderwijs	39
9.2 Samenwerkingsverband	39
9.3 Gemeenten	39
10 Formulier "Instemming met schoolplan"	40
11 Formulier "Vaststelling van schoolplan"	41
12 Formulier Instemming MR Schoolplan 23-27	42

1 Inleiding

1.1 Voorwoord

Het schoolplan voor de periode 2023-2027 beschrijft integraal het beleid en de planvorming van VSO Talryk voor de komende vier jaar. Het schoolplan is geschreven voor en door de medewerkers Talryk en daarnaast bestemd voor ons bestuur, ouder(s), verzorger(s) en externe partners. De inhoud en indeling van het schoolplan 2023-2027 is tot stand gekomen op basis van input en meedenken van het gehele team. De hoofdthema's van Talryk vormen de focus voor onze kwaliteitszorg en de ontwikkeling van ons onderwijs. Dit betekent dat we onze speerpunten en daarbij behorende thema's beschrijven, periodiek beoordelen en borgen of verbeteren. De thema's die we onderscheiden komen (deels) overeen met de standaarden die de inspectie onderscheidt in het waarderingskader 2021. Naast de school- en onderwijsontwikkeling richten we ons op de ontwikkeling van alle medewerkers, onze opbrengsten en resultaten.

In het hoofdstuk Personeelsbeleid beschrijven we welke middelen we inzetten om de medewerkers te ontwikkelen van start- naar basis en vakbekwaam.

In het hoofdstuk Onderwijskundig beleid gaan we in op de ontwikkeling van ons aanbod en onze opbrengsten (resultaten).

Het strategisch beleidsplan van stichting SO Fryslân is afgestemd op de thema's die de scholen binnen SO Fryslân relevant vinden voor hun schoolontwikkeling. Er is een vergaande samenhang tussen de speerpunten en grote doelen van SO Fryslân en Talryk.

1.2 Doelen en functie

Dit schoolplan (2023-2027) geeft richting aan de ontwikkeling van de school in de komende vier jaar en bepaald het ritme en de planning van de voorgenomen ontwikkeling op het gebied van aanbod, leer-, leef-, werkklimaat, communicatie en professionele ontwikkeling. Als vertrekpunt hanteren we de beschrijving van onze huidige kwaliteit op de vier grote speerpunten gerelateerd aan onze missie, visie.

Om zicht te krijgen op ons vertrekpunt hebben we diverse instrumenten ingezet, waarbij het voornaamste doel was om zo objectief mogelijk zicht te krijgen op de sterke en nog te ontwikkelen elementen van Talryk

Het schoolplan gaat in de komende planperiode vooral functioneren als

- Leidraad voor de ontwikkeling, waarom doen we wat
- Planningsinstrument, wanneer doen we wat
- Toetsing voor onze voornemens, wat hebben we bereikt

We leggen d.m.v. van de verantwoording en dialoog verantwoording af naar o.a.:

- de overheid,
- het bevoegd gezag,
- ouder(s)/verzorger(s)

Vanuit de aan de speerpunten gerelateerde planning en tussentijdse realisatie, stellen we jaarlijks in samenspraak met de medewerkers een jaarplan samen. Op deze wijze geven we vorm aan een cyclus van plannen, uitvoeren en evalueren.

Het schoolplan van Talryk en strategisch beleidsplan van SO-Fryslân zijn nauw met elkaar verweven en versterken elkaar in de uitvoering op school en stichtingsniveau.

1.3 Procedures

Tijdens het schooljaar 2022-2023 is het volledige personeel van Talryk op diverse manier betrokken geweest bij de totstandkoming van het schoolplan 2023-2027.

Gedurende het schooljaar zijn diverse bijeenkomsten geweest waarin vanuit het gedachtegoed van "werken vanuit de bedoeling" gewerkt is inkleuring en inhoudelijk invulling geven aan de missie en visie van Talryk. De uitkomsten van deze bijeenkomsten vormen de basis van de vier grote

speerpunten van Talryk.

De vier speerpunten zijn vervolgens inhoudelijk geladen en nader ingevuld tijdens ontwikkeldagen in de tweede helft van het schooljaar. Uiteindelijk zijn deze in dit schoolplan vertaald naar inhoudelijke ontwikkelopdrachten en bijbehorende planning voor de komende vier jaar.

Het uiteindelijke plan is ter instemming voorgelegd aan de MR.

1.4 Verwijzingen

Ons schoolplan beschrijft globaal onze kwaliteit. Daar waar mogelijk en noodzakelijk verwijzen we voor een meer gedetailleerde beschrijving naar bijlagen. De bijlagen zijn opgenomen in de paragrafen waarbij ze horen en hebben we verzameld in een groslijst (bijlage bij het schoolplan). Tevens zijn de bijlagen terug te vinden op SharePoint - Schoolniveau- Schoolplan- Schoolplan 2023-2027- Bijlagen schoolplan 2023-2027.

Daar waar mogelijk verwijzen we tevens naar : website en informatiekalender.

2 Strategisch beleid

2.1 Strategisch beleid

In samenspraak met verschillende geledingen zijn de volgende grote ontwikkeldoelen voor SO Fryslân vastgesteld.

- SBP 1: De leerlingen krijgen goed onderwijs aangeboden met goede resultaten.
- SBP 2: De medewerkers hebben zicht op, en sturen op de kwaliteit.
- SBP 3: De medewerkers zijn professionals.
- SBP 4: De medewerkers doen wat we hebben afgesproken.
- SBP 5: We werken intern en extern goed samen.
- SBP 6: De onderscheidende expertise van SO Fryslân wordt effectief ingezet op weg naar inclusiever onderwijs.

De 6 grote ontwikkeldoelen vanuit de stichting, zijn binnen Talryk, op basis van onze kernwaarden, vertaald naar 4 speerpunten.

Onze kernwaarden :

- Eigenwaarde centraal
- Respect, veiligheid en geborgenheid
- Maatwerk
- Ruimte bieden voor ontwikkelen en ontwikkelen

Uitgaande van onze kernwaarden ontwikkelen we en werken we aan de speerpunten van Talryk :

- Didactische visie op leren
- Pedagogische visie op gedrag
- Werkklimaat
- Communicatieve basishouding

Al onze medewerkers hebben over vier jaar zicht op en zijn onderdeel van de kwaliteit van het onderwijs. We zijn ons daar van bewust en gezamenlijk sturen we daarop. Waarbij we het cyclisch werken als normaal beschouwen.

Interne collegiale consultatie maken we ons eigen en beschouwen we als normaal onderdeel van ons werk. Tussen de scholen van SO Fryslân onderling werken aan stevigere verbinding waarbij we zicht krijgen op elkaars kwaliteiten en aandachtspunten. Talryk neemt daarin een proactieve houding aan.

Aan het bestuur leggen we gepland en ongepland verantwoording af over de voortgang van de voorgenomen ontwikkelingen zoals die zijn opgenomen in het schoolplan. Belangrijk doel is dat we vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid zicht krijgen, hebben en houden op onze eigen en elkaars kwaliteit(en).

Domein	Actiepunten beleidsplan 2023-2027
Integraal personeelsbeleid	SBP 2 Vitaliteit: Wij hebben krachtige medewerkers die leiderschap en eigenaarschap tonen binnen hun eigen functie met bijbehorende taken en verantwoordelijkheden.
Integraal personeelsbeleid	SBP 2 Dialoog: Wij voeren de professionele dialoog in alle lagen van de organisatie. Onderwijskundig en waarderend leiderschap is de basishouding. We weten wat de talenten zijn van de medewerkers en deze worden benut.
Integraal personeelsbeleid	SBP 2 Professionalisering: Het staat op individueel-, team- en stichtingsniveau in dienst van de gestelde doelen. Alle medewerkers hebben zicht op hun eigen functioneren en gewenste ontwikkeling.
Onderwijskwaliteit	SBP 3 Kwaliteit: De cyclus onderwijskwaliteit is geïmplementeerd, alle medewerkers hebben zicht op de huidige basiskwaliteit, de ambities en hoe eraan gewerkt wordt.
Onderwijskwaliteit	SBP 3 Kwaliteit: Dit kan de school onderbouwen op basis van de cyclus onderwijskwaliteit die is aangevuld met interne consultatie en visitatie tussen de scholen van de stichting en door verificatie door het bestuur.
BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog	SBP 1 Resultaten: De onderwijsresultaten van rekenen, taal/lezen, burgerschap/Sociaal emotioneel Leren en de praktijkvakken goed.
BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog	SBP 1 Aanbod: Het aanbod is passend, er wordt doelgericht en sturend gewerkt richting de uitstroombestemming van de leerlingen. Het eigenaarschap ligt bij de leraar.
BKA 2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	SBP 4 Implementeren en borgen: De ingezette trajecten zijn geïmplementeerd en geborgd in houding en gedrag, de ontwikkelingen zijn doorgesijpeld naar alle medewerkers.
BKA 2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	SBP 4 Implementeren en borgen: Vanuit de bedoeling kunnen we alle werkwijzen, systemen, interne processen en actueel beleid uitleggen en communiceren.
BKA 2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	SBP 5 Communiceren: We werken nauw samen met ouders. De wijze waarop we met elkaar communiceren op individueel-, team- en stichtingsniveau is duidelijk.
BKA 2 Uitvoering en kwaliteitscultuur	SBP 5 Doorontwikkelen: De samenwerking binnen een school en tussen scholen staat in dienst van doel één en twee; met elkaar leren en van elkaar leren.
Veiligheidsbeleid	De school heeft het veiligheidsbeleid geïmplementeerd.
Onderwijs en zorg	De school heeft de thuiszitters in beeld en acteert proactief bij regionale initiatieven.

3 Schoolbeschrijving

3.1 Schoolgegevens

Gegevens van de stichting	
Naam stichting:	SO Fryslan
Algemeen bestuur:	M. Pruiksma
Adres + nummer:	Morra 2-3
Postcode + plaats:	9204 KH Drachten
Telefoonnummer:	0512-584594
E-mail adres:	info@so-fryslan.nl
Website adres:	www.so-fryslan.nl

Gegevens van de school	
Naam school:	VSO Talryk
Directeur:	S.Biemold
Adres + nummer.:	Harddraversdijk 26
Postcode + plaats:	9021 HJ Drachten
Telefoonnummer:	0512-584594
E-mail adres:	info@talryk.nl
Website adres:	www.talryk.nl

3.2 Kenmerken van het personeel

Het functiebouwwerk van Talryk bestaat uit de volgende functies.

Onderwijzend personeel

- Leerkracht LC
- Leerkracht LD

Onderwijs Ondersteunend personeel (binnen de klas)

- Leraar ondersteuner
- Onderwijsassistent B
- Onderwijsassistent C

Ondersteunend personeel (buiten de klas)

- Gedragswetenschapper
- Medewerkers administratief en secretariael
- Hoofd facilitair
- Participatiebaan

Directie

- Directeur
- Teamleiders

Naast de functies kent de school een aantal uit de formatie gefaciliteerde taken, zoals intern begeleider, schoolontwikkelaar, stagebegeleiding en coördinatie ICT.

Talryk heeft op de peildatum 89 individuele personeelsleden op een totaal van 60,78 FTE.

Het team bestaat voor 14,27 fte uit mannen en voor 36,51 fte uit vrouwen.

Leeftijdscategorie	aantal	percentage
20-24	3	3
25-29	8	9
30-34	9	10
35-39	10	11
40-44	14	16
45-49	11	12
50-54	8	9
55-59	13	15
60-64	11	12
65+	2	2

De verdeling over de functiecategorieën ziet er als volgt uit

Directie	3,6 fte
OOP buiten de klas	2,07 fte
OOP binnen de klas	27,1 fte
OP	28,01 fte
totaal	60,78 fte

3.3 Kenmerken van de leerlingen

Algemene kenmerken van de leerlingen

Talryk wordt bezocht door ongeveer 210 leerlingen (prognose 1 augustus 2023). Hoewel elke leerling uniek is zien we toch een aantal gemeenschappelijke kenmerken bij onze totale leerling populatie.

Bekostiging

De leerling populatie is op basis van bekostiging op te delen in drie categorieën. Het samenwerkingsverband passend onderwijs waar de individuele leerling onder valt, bepaalt op basis van de TLV aanvraag welke vorm van bekostiging voor een leerling passend is.

Categorie 1 : laag

Categorie 2 : midden

Categorie 3 : hoog

Van onze leerlingen vallen er :

onder categorie 1: 159

onder categorie 2: 19

onder categorie 3: 25

*van 5 leerlingen is nog onbekend in welke categorie van bekostiging ze vallen

Voedingsgebied

Onze leerlingen komen voornamelijk uit de provincie Friesland en het grensgebied met het westen van

Groningen. Talryk heeft op basis van zijn specifieke voorzieningen en expertise een regionale functie. Dat heeft als gevolg dat leerlingen die vanwege hun ondersteuningsvraag moeilijk plaatsbaar zijn in hun directe omgeving vaak wel plaatsbaar zijn op Talryk. Daarnaast kent Drachten en omgeving relatief veel residentiele zorgvoorzieningen. Een deel van onze leerlingen maakt daar voor wonen en/of behandeling gebruik van.

Beschrijving leerlingenpopulatie / doelgroepen / klimaatbeschrijving

De kenmerken van de leerlingen en de consequenties daarvan voor onze organisatie inrichting en ons onderwijs, hebben we beschreven.

In algemene zin zien we dat de huidige leerling populatie moeite heeft met leren en/of moeite heeft tot leren te komen. De oorzaken daarvan zijn divers en vinden hun oorsprong in beperkingen op fysiek en/of mentaal gebied, maar komen tevens uit opgedane ervaringen en trauma's in hun leefomgeving. Daarnaast bedient Talryk leerlingen waarbij, vaak, internaliserende gedragsproblematiek een belemmering vormt om te komen tot leren.

In het algemeen zien we dat op grond van de algemene kenmerken van de leerlingen de volgende aandachtspunten van belang zijn :

- extra aandacht voor sociaal emotionele ontwikkeling,
- LACCS,
- extra aandacht voor gedragsregulatie,
- extra aandacht voor (digitaal) pesten
- extra aandacht voor burgerschap.

Passende inrichting

Bij de inrichting van de school is in deze fase bewust gekozen voor een aparte afdeling Belevingsgericht. Deze afdeling richt zich voornamelijk op leerlingen met meervoudige ontwikkeling uitdagingen en als perspectief beperkte mogelijkheden tot reguliere zelfstandige deelname aan de maatschappij.

Daarnaast kent de school voor de andere leerlingen een indeling in 3 fasen, waarbinnen stapsgewijs wordt gewerkt richting uitstroom naar een zo zelfstandig mogelijke participatie op de gebieden wonen, werken en vrije tijd,

Bij de inrichting van de klassen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met specifieke ontwikkelvraagstukken van leerlingen, waar nodig wordt de omvang van de klas daarop aangepast.

Passender naar inclusiever

Binnen het speciaal onderwijs verdwijnen langzaam de historische grenzen tussen het Cluster 3 en Cluster 4. Binnen de expertise en specialisatie van Talryk op het gebied van uitstroom naar Arbeid en Dagbesteding is de verwachting dat er meer leerlingen met een voorheen cluster 4 achtergrond aan het aanbod van Talryk gaan deelnemen. Dat vraagt ontwikkeling en expertise verbreding van alle geledingen binnen Talryk. Op basis van deze verschuiving wordt de omschrijving van de doelgroep(en) die onderwijs volgen bij Talryk in de komende periode herzien.

3.4 Kenmerken van de ouders

Talryk staat geografisch in het Noordoosten van Drachten. Onze leerlingen komen, en daarmee ook hun ouders en/of verzorgers, uit vrijwel de gehele provincie Friesland. Een deel van onze leerlingen woont niet thuis, maar op een woongroep of een andere gezinsvervangende woonvorm. Vanwege de relatief grote fysieke en daarmee reisafstand tussen school en thuissituatie is contact tussen school en ouders/verzorgers niet vanzelfsprekend. Wij vinden de contacten met onze ouders/verzorgers belangrijk en wij zien ouders/verzorgers als een belangrijke partner in het onderwijs. Het zorgvuldig betrekken van ouders /verzorgers bij het onderwijs van hun kind(eren) en de ontwikkeling van Talryk vinden we om die reden belangrijk.

Vanwege de vaak wat grotere reisafstand naar onze school zijn er tussen ouders/verzorgers en school minder natuurlijke contacten voor en na schooltijd. We organiseren om die reden gedurende het jaar

momenten waarop we met ouders op school in contact komen. Onderdelen daarvan zijn de kennismaking en voorgangsgesprekken en de thema avonden. Daarnaast is er frequent contact tussen klassenleiding en ouders/verzorgers via parro, de mail en telefonisch. Ouders/verzorgers ontvangen 7 x per jaar een reguliere nieuwsbrief vanuit de school, bij de start van het schooljaar ontvangen ouders de informatiekalender. Algemene informatie over Talryk is daarnaast te vinden op de website.

Het opleidingsniveau van ouders/verzorgers is bij onze school minder relevant en wordt daarom niet gevraagd bij aanmelding van de leerlingen. Wel is het van belang dat voor een deel van onze ouders/verzorgers reguliere deelname aan de maatschappij niet vanzelfsprekend is. In onze communicatie houden we daar zoveel mogelijk rekening mee.

3.5 Sterkte-zwakteanalyse

In de aanloop naar het nieuwe schoolplan hebben we de sterke kanten en onze zwakke kanten van Talryk in kaart gebracht. Op basis van de analyse de opbrengsten hiervan zien we voor de komende vier jaren een aantal kansen (intern en extern) en bedreigingen (intern en extern) voor wat betreft de school, het personeel en de leerlingen. We houden met de uitkomsten van deze analyse nadrukkelijk rekening in onze plannen en voorgenomen beleid.

De opbrengsten van de analyse hebben we vertaald in de grote ontwikkeldoelen voor de komende vier jaar.

STERKE KANTEN SCHOOL	ZWAKKE KANTEN SCHOOL
Veiligheidsbeleving van onze leerlingen	Gesprekstechnieken en dan met name tijdens oudergesprekken. Sommige collega's voelen zich handelingsverlegen
Tevredenheid ouder(s)/verzorger(s)	Ouder(s)/verzorger(s) nog meer zien als samenwerkingspartner (ouderbetrokkenheid vergroten t.a.v. contact en communicatie)
Goed pedagogisch klimaat (de focus ligt op het creëren van een positief schoolklimaat en een veilige leeromgeving)	Minimale samenwerking nog tussen collega's/afdelingen & te weinig delen van expertise & opgedane kennis
Sfeer collega's onderling & betrokkenheid van medewerkers	Gesloten cultuur/ soms (ver)oordelend/ te zwaar leunen op het verleden
Leerlingen zijn goed in beeld/ klassenleiding weten wat er speelt bij de meeste leerlingen/ sterke verbondenheid met de leerlingen	Bespreken van uitstroomprofielen met ouder(s). Kennis hebben van de uitstroomprofielen en een reëel beeld schetsen naar ouder(s)/verzorger(s)
Thematisch onderwijsaanbod afdeling ZML-B	Doorgaande lijn in ons aanbod
Veel expertise in de school	Borgingsafspraken vastleggen en blijven evalueren
Totale aanbod, In de kern is het juiste leer/lesmateriaal aanwezig	Teveel overleggen die verschillend worden georganiseerd

KANSEN SCHOOL	BEDREIGINGEN SCHOOL
Meer gerichte professionalisering/scholing. Koppeling met het schoolplan en jaarplannen.	Het CVB moet eenduidig communiceren en opereren. We hebben een gezamenlijke verantwoording voor de school.
Eigenaarschap van de leerling bij zijn eigen leerproces.	Gebrek aan vertrouwen bij een aantal teamleden. Een mening hebben en veroordelen zonder te checken bij een ander. Blijven hangen in oud zeer en het oude systeem.
Medewerkers werken vanuit één gezamenlijke visie op leren/gedrag	Personeelstekorten in het onderwijs. Gebrek aan personeel (met expertise)
Betere samenwerking in de driehoek: school, leerling, ouder(s)/verzorger(s)	Personeelstekorten in de zorg. Lange wachttijden bij de hulpverlening.
Communicatie met ouder(s)/verzorger(s) en leerling daarin meer de regie geven	Sociale media en dan gericht op gebruik van sociale media tussen leerlingen (na schooltijd) en ouder(s)/verzorger(s) onderling. Dit heeft gevolgen op klasniveau.
Samenwerking met andere scholen in de omgeving en andere externe expertise	Complexere leerlingen (agressief gedrag fysiek/verbaal) willen we helpen maar we moeten ook de grenzen bewaken van de personeelsleden.
Onderwijszorgarrangementen	Te weinig kennis van personeel en ouder(s)/verzorger(s) over het doelgroepenmodel (DGM) Het DGM is een middel geen doel.
Gesprekkencyclus afstemmen op de individuele leerling (matwerk) waarbij er een rol is voor de leerling, ouder(s)/verzorger(s), klassenleiding en betrokken instanties	Kennis kan door ontwikkelingen snel verouderen, bijscholing van het personeel is belangrijk.
Vernieuwd aanbod vanuit visie aangeschaft	Landelijk politieke besluiten (buiten ons bereik)
Betere afstemming tussen de 3 fasen & afdelingen (fungeren als 1 school). Inclusiever aanbod.	Innovatie vermogen van SO Fryslan
Maatwerk per leerling indien nodig (maatwerktrajecten)	

3.6 Landelijke trends en ontwikkelingen

Voor de komende planperiode, van vier jaar, zien we een aantal trends, bewegingen en ontwikkelingen op zowel regionaal als landelijk gebied.

Deze hebben impact op het niveau van:

- De school
- De leerling
- Het personeel

Hieronder beschrijven we ze in grote lijn:

De school

- De samenwerking met externe (zorg) partijen wordt steeds belangrijker.
- De contacten met andere scholen binnen en buiten de stichting nemen toe
- Kennisdeling van expertise is een opdracht richting inclusiever onderwijs
- Intensievere samenwerking met het reguliere onderwijs t.b.v. inclusiever onderwijs
- Positionering in de samenwerkingsverbanden passend onderwijs
- Naast het "reguliere" Talryk aanbod ontwikkelen we aanvullende trajecten voor leerlingen van

zowel Talryk als collega scholen en/of zorgaanbieders. Voorbeelden zijn UnykWerkt! en de maatwerktrajecten.

De leerling

- Complexere hulpvraag van leerling (o.a. door verschraving van de zorg en verharding van de maatschappij) in combinatie met de wachttijden in de zorg
- Nieuwe doelgroep leerling voor cluster 3 scholen; bandbreedte wordt veel groter m.b.t. cognitief (didactisch) niveau en sociaal-emotioneel niveau

Het personeel

- Intervisie (intern en extern), met als doel durven elkaar om hulp te vragen/ van elkaar te leren (professionaliseren)
- IB/GW/TL meer in de klassen (preventief werken)
- Invloed vanuit de sociale media. Hierbij komt steeds meer een taak te liggen voor de scholen m.b.t. voorlichten van leerlingen en ouder(s)/verzorger(s)
- Overleg en vergademomenten door ontwikkelen richting leermomenten (ontwikkelgroepen/leerteams)
- Het houden en behouden van personeel in de huidige arbeidsmarkt.

4 Onderwijskundig beleid

4.1 De missie van de school

Talryk is een VSO school voor leerlingen vanaf 12 jaar. Wij bieden specialistisch onderwijs aan leerlingen waarbij het leren niet vanzelfsprekend tot ontwikkeling komt. Hun aandachtsgebieden op het gebied van beperkingen en of gedrag vormen voor ons geen belemmering bij het inrichten van hun onderwijs. Wij gaan daarbij altijd uit van hun mogelijkheden en talenten. Het grootste deel van onze leerlingen verlaat Talryk rond het 18e jaar. Voor leerlingen waarbij het nodig en mogelijk is bieden wij de mogelijkheid om onderwijs te volgen tot ze 20 jaar zijn.

Wij onderscheiden twee groepen binnen de school: ZML leerlingen en ZML Belevingsgericht. Alle twee de groepen kenmerken zich door een achterstand in hun sociaal emotioneel leren (SEL).

In het School OndersteuningsProfiel (SOP) staat beschreven welke leerlingen op Talryk kunnen worden ingeschreven. Als school zijn we 'Goed' in het bieden onderwijs op maat. Onze school levert maatwerk aan iedere leerling. We doen dit in nauwe samenwerking met onze ketenpartners. Iedere leerling heeft een individueel ontwikkelingsperspectief, het is ons doel om het maximale uit leerlingen te halen. Naast de ontwikkeling van de cognitieve vaardigheden besteden we veel aandacht aan wonen, vrije tijd, creatieve- en lichamelijke ontwikkeling van de leerlingen.

Missie

Talryk stemt af op de onderwijsbehoeften en mogelijkheden van elke leerling zodat zij zo zelfstandig mogelijk en vol vertrouwen kunnen uitstromen naar een optimale plek op het gebied van werken, wonen en vrije tijd.

Onze kernwaarden zijn:

- Eigenwaarde centraal
- Respect, veiligheid en geborgenheid
- Maatwerk
- Ruimte bieden aan ontdekken en ontwikkelen

Ons motto is:

SAMEN WERKEN AAN JOUW TOEKOMST!

4.2 De visie van de school

Visie Talryk

'Samen werken aan jouw toekomst!' is de slogan die voor medewerkers en leerlingen van onze school de basis is van waaruit wij werken. Dit is waar Talryk voor staat. We willen onze leerlingen met speciale leerbehoeften goed voorbereiden op een zo zelfstandig mogelijke en passende plek in de maatschappij.

4.3 Onze grote verbeterdoelen

Talryk onderwijs

De komende vier schooljaren (2023-2027) gaan we onderweg. We gaan inkleuring geven aan talryk onderwijs. De bestemming staat hierbij centraal en is ons uitgangspunt. De highlights staan voor de grote verbeterdoelen. Deze highlights betreffen het leer-, leef- en werkklimaat.

Leerklimaat (Didactisch: 'visie op leren')

De highlights van het leerklimaat brengen we in kaart middels een kwadrant 'visie op leren' tevens in de vorm van een klavertje vier. Een structuur waarin we onze visie en speerpunten betreft leefklimaat beschrijven in een vorm welke symbool staat voor waar Talryk voor staat. Vanuit onze 'visie op leren' (1e klaverblad) ontstaat ons handelen (de inkleuring van onze missie). Ons handelen en de wijze waarop we visie op leren organiseren staat beschreven in het 2e klaverblad 'visie op leren organiseren'. In het 3e klaverblad staat onze visie op professionaliteit beschreven: wat hebben onderwijsmedewerkers nodig om het verschil te kunnen maken? De highlights voor de komende 4 jaren betreft 'Leerklimaat' staan met name in het 2e en 3e klaverblad beschreven. In het 4e klaverblad staat veranderen en verankeren van de 'visie op leren', 'visie op leren organiseren' en 'visie op professionaliteit' centraal. Zie bijlage 'Klaver visie op leren'.

Leefklimaat (Pedagogisch: 'visie op gedrag')

De highlights van het leefklimaat brengen we in kaart middels een 2e kwadrant 'visie op gedrag' in de vorm van een klavertje vier. Vanuit onze 'visie op gedrag' (1e klaverblad) ontstaat ons handelen, de inkleuring van onze missie. Ons handelen en de wijze waarop we visie op gedrag organiseren staat beschreven in het 2e klaverblad 'visie op gedrag organiseren'. In het 3e klaverblad staat onze visie op professionaliteit beschreven: wat hebben onderwijsmedewerkers nodig om het verschil te kunnen maken? De highlights voor de komende 4 jaren betreft 'Leefklimaat' staan in het 2e en 3e klaverblad beschreven. In het 4e klaverblad staat veranderen en verankeren van de 'visie op gedrag', 'visie op gedrag organiseren' en 'visie op professionaliteit' centraal. Zie bijlage 'Klaver visie op gedrag'.

Werkklimaat (goed werkgeverschap)

- Talentvorming / behoud van potentieel
- Generatiebewust personeelsbeleid
- Positionering in de huidige arbeidsmarkt

Uitvoering geven aan professionele dialoog, waarderend leiderschap zichtbaar in alle lagen en functies van de groep. Basishouding in alle communicatie.

Talryk is/behoort tot de beste werkgevers in het Noordelijke (Speciaal) Onderwijs, zo staan wij bekend in de regio.

Bevoegd - Bekwaam - Geregistreerd

Speerpunten	
1.	SP1. Leefklimaat: We ervaren op Talryk een veilige, goede sfeer en vertrouwen voor zowel leerling, personeel en ouders/verzorgers. In ons pedagogisch handelen gaan we uit van de volgende uitgangspunten: alle kinderen kunnen ontwikkelen, wij gaan uit van de mogelijkheden van leerlingen en hun ouders/verzorgers, wij kijken achter gedrag (gedrag en persoon onderscheiden), wij zien beperking niet als een belemmering om maximaal bij te dragen aan ontwikkeling, we hebben hoge normen voor en verwachtingen van leerlingen in een ondersteunende leeromgeving en wij sluiten aan bij de ontwikkelingsmogelijkheden. Zie bijlage 'Klaver visie op gedrag'. (OP3, VS2)
2.	SP2. Leerklimaat: Goede leraren, goed onderwijsaanbod en een goede les welke aansluit bij de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerlingen maken het verschil. Talryk heeft een heldere rode draad qua didactiek en methoden van fase 1 t/m fase 3: - passende verdeling onderwijstijd: opbouw van fase 1, 2 en 3 - moderniseren Kernvakken (methodisch) - werknemers-/vakvaardigheden in alle fasen - aanbod SEL en Burgerschap structureren en borgen in alle fasen - huidig aanbod verrijken met kunst en cultuur Daarnaast hebben leerlingen zicht op en is eigenaar van zijn/haar ontwikkeling. Zie bijlage 'Klaver visie op leren'. (OP0, OP1 en OP2)
3.	SP3. Werkklimaat: Goed werkgeverschap voor alle medewerkers staat bij werkklimaat centraal. Talryk is/behoort tot de beste werkgevers in het Noordelijke (Speciaal) Onderwijs, zo staan wij bekend in de regio. Goed werkgeverschap maakt het samen werken aan het leef- en leerklimaat mogelijk. In alle communicatie is de professionele dialoog en waardierend leiderschap merkbaar. Een professionele leergemeenschap waarin we werken in ontwikkel-/leerteams. Talentvorming / behoud van potentieel, generatiebewust personeelsbeleid en goede positionering in de huidige arbeidsmarkt zijn hierbij belangrijke speerpunten. (SKA2)

4.4 OP1 Aanbod

Kerdoelen en basisaanbod

Onze school richt zich op de cognitieve, sociale en brede ontwikkeling van de leerlingen. Daartoe bieden we een passend aanbod aan dat dekkend is voor de kerndoelen en de referentieniveaus Nederlandse taal en Rekenen & wiskunde. Ons aanbod is evenwichtig verdeeld over de leerjaren en sluit aan bij de kenmerken van onze leerlingen. Ons aanbod bereidt voor op de uitstroombestemming en een zo zelfstandig mogelijke deelname aan de samenleving. De leerkrachten bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd onderwijsaanbod, welke voldoen aan de wettelijke voorschriften. Binnen de kaders van de wet maken de leerkrachten keuzes in het aanbod en stemmen af op de onderwijsbehoeften.

Bij de instroom van de leerling wordt de verwachte uitstroombestemming vastgesteld. Iedere uitstroombestemming, vanuit het doelgroepenmodel, is gekoppeld aan een didactische leerroute. Deze didactische leerroutes zijn opgebouwd uit leerdoelen passend bij de landelijke kerndoelen van de VSO uitstroomprofielen: dagbesteding, arbeidsmarktgericht en vervolgonderwijs. Hiermee zorgt ons basisaanbod voor een doorgaande lijn en voor de leerling een ononderbroken ontwikkeling.

Voor de vakken Rekenen & Wiskunde en Nederlandse taal (Lezen en Spelling) heeft de school dit uitgewerkt in streefplanningen per didactische leerroute. Aan deze didactische leerroutes zijn leerdoelen, middelen en toetsing gekoppeld. De referentieniveau van het doelgroepenmodel zijn als leidraad hiervoor als uitgangspunt genomen.

Leergebieden

In ons aanbod maken we een onderverdeling in kernvakken, sociaal emotioneel leren, burgerschap, wereldoriëntatie, culturele oriëntatie en creatieve expressie, praktijkvakken en bewegen & sport.

Met kernvakken bedoelen we Rekenen & wiskunde en Taal & communicatie. Voor de vakken Rekenen & wiskunde en Nederlandse taal (Lezen en Spelling) werken we planmatig. Voor deze vakken worden structureel toetsen ingezet.

Voor Sociaal emotioneel leren wordt methodisch en planmatig gewerkt aan vijf competenties, welke bijdragen aan een veilige leer- en leefomgeving:

1. Besef van jezelf (ik)
2. Zelfmanagement (ik)
3. Besef van de ander (jij)
4. Relaties hanteren (jij)
5. Keuzes maken (wij)

Burgerschapsonderwijs is een belangrijk onderdeel van ons aanbod, waarin we de basiswaarden van de democratische rechtsstaat, sociale en maatschappelijke competenties bevorderen. De leerdoelen zijn gekoppeld aan de bouwstenen burgerschap en komen zowel vakspecifiek als geïntegreerd in andere vakgebieden aan de orde.

Onder Wereldoriëntatie vallen de vakken Geschiedenis, Aardrijkskunde, Natuur & Techniek en Godsdienst/Levensbeschouwing. Met dit aanbod verbreden leerlingen hun kijk op de wereld. We werken met leerlijnen uit verschillende methoden.

Culturele oriëntatie oriënteert zich op het sociaal-culturele aanbod in zijn omgeving. Tijdens creatieve expressie leert de leerling zich creatief en kunstzinnig te uiten, passend bij de eigen talenten, voorkeuren en mogelijkheden.

De Praktijkvakken zijn verdeeld in 5 sectoren en zijn een middel om te werken aan de kerndoelen ter voorbereiding op de uitstroombestemming. Per sector worden er verschillende praktijkvakken onderscheiden die uitgewerkt zijn in leerlijnen. Stages zijn een onderdeel van elke sector. Talryk heeft de gewenste situatie en gemaakte afspraken geborgd in een verantwoordingsdocument per sector.

Binnen VSO Talryk hebben we vijf sectoren:

- Zorg & Welzijn
- Handel
- Techniek
- Groen
- Theorie

Werkwijze vastgelegd

Als school gaan we voor elk leergebied de werkwijze opnieuw vastleggen in de komende 4 jaar. In het nog te ontwikkelen verantwoordingsdocument worden de volgende zaken beschreven:

- Kerndoelen
- Competenties
- Faseopbouw
- Werkwijze

Actiepunt
SP2a. Inhoud onderwijs aanbod passend en verrijkt: Nederlands en Rekenen
SP2b. Inhoud onderwijs aanbod passend en verrijkt: Sociaal emotioneel leren (SEL) en burgerschap
SP2c. Inhoud onderwijs aanbod passend en verrijkt: Sectoren
SP2d. Inhoud onderwijs aanbod passend en verrijkt: Cultuur
SP2e. Inhoud onderwijs aanbod passend en verrijkt: Bewegingsonderwijs
SP2g. Inhoud onderwijs aanbod passend en verrijkt: Seksuele vorming

4.5 OP2 Zicht op Ontwikkeling en begeleiding

We streven naar optimale ontwikkel mogelijkheden voor elke leerling. Om recht te doen aan de eigen

ontwikkeling van leerlingen richten we het onderwijsproces zo in, dat de ontwikkeling van elke leerling optimaal tot zijn recht komt. We houden daarbij voor elke leerling rekening met en de samenhang tussen de onderstaande deelgebieden :

- Relatievorming / communicatie
- Groeperingsvorm
- Ruimte
- Sfeer
- Omgang met regels en structuur
- Aanbod en Afstemming Ontwikkelingsperspectief

We kennen onze leerlingen en werken opbrengstgericht. Voor iedere leerling stellen we een OPP op. In het OPP beschrijven we wat de leerling nodig heeft om zich optimaal te kunnen ontwikkelen richting het meest passende uitstroomprofiel.

We bespreken de voortgang en ontwikkeling van leerlingen minimaal twee keer per jaar met ouders/verzorgers tijdens de voortgangsbesprekingen.

Tijdens de voortgangsbesprekingen staat de vraag centraal: Ligt de leerling op koers en welke bijstellingen en/of aanpassingen zijn nodig?

Indien nodig zetten we extra ondersteuning in voor leerlingen met een aanvullende ondersteuningsvraag.

Toetsing

De school heeft de toetsing georganiseerd middels methode gebonden en methode ongebonden toetsen (BOOM/Cito). In de toets procedure staat beschreven wie wanneer welke toets afneemt en op welke wijze (hoe). We toetsen in 3 periodes van het jaar:

Start (september): instromers hebben in de eerste schoolweken een extra toets moment om de beginsituatie (startniveau) goed vast te stellen. Methode ongebonden toetsen gebruiken we om richting te geven aan het vaststellen van het didactisch profiel, vervolgens 'finetunen' leraren deze met methode gebonden toetsen.

Medio (januari): meten voortgang kernvakken Rekenen, Spelling, Technisch Lezen.

Eind (mei): meten voortgang kernvakken Rekenen, Spelling, Technisch en Begrijpend Lezen.

Gedurende het jaar: Methode gebonden toets afnemen volgens planning/organisatie van leerkracht betreft de methode. Doel: meten voortgang kernvakken Rekenen, Spelling, Technisch en Begrijpend Lezen.

Ook het instrument voor de Sociaal Emotionele ontwikkeling/Arbeidstoeleiding is hier onderdeel van.

We volgen de ontwikkeling en voortgang met behulp van LVS ParnasSys (didactische ontwikkeling) en Aurecool (sociale en emotionele ontwikkeling).

Afstemming

De informatie van toetsing en ontwikkeling en voortgang wordt gebruikt om het onderwijs af te stemmen. De cyclus Handelingsgericht Werken (HGW) valt hier ook onder. HGW komt in schooljaar 23-24 uitgebreid aan de orde.

De gehele procedure en afspraken m.b.t. Zorg & Begeleiding (Z&B) is terug te vinden op Sharepoint. Deze is toegankelijk voor het gehele team. De map Z&B wordt jaarlijks gecontroleerd, aangevuld en dus geborgd door de leden van het CvB.

Extra ondersteuning

Indien de ontwikkeling van de leerling niet conform verwachting gaat dan wordt er door de school extra ondersteuning ingezet in dienst van het onderwijs. Indien de ondersteuning niet binnen de groep georganiseerd kan worden, dan valt het onder extra ondersteuning. In het SOP (schoolondersteuningsplan) is beschreven waar de grenzen van de extra ondersteuning liggen.

Actiepunt
SP1a Zicht op ontwikkeling van werkvaardigheden
SP1/2 Gesprekkencyclus (van instroom tot uitstroom)
SP1/2. Portfolio
SP1/2. Handboek handelingsgericht werken
SP2f. Zicht op didactische ontwikkeling (toetsing)

4.6 OP3 Pedagogisch-didactisch handelen

Pedagogische visie (visie op gedrag)

Het leren en ontwikkelen staat of valt met de mensen die daar deel van uitmaken. Ons mensbeeld is dan ook de kern van onze visie. We kiezen voor het uitgangspunt dat mensen:

- een zinvolle bijdrage willen leveren;
- serieus genomen willen worden;
- zich willen en kunnen ontwikkelen;
- verantwoordelijkheid willen nemen;
- zelf het beste weten wat hen motiveert.

Dit mensbeeld is meer dan alleen een idealistisch credo. Internationaal onderzoek toont aan dat leer- en werkprestaties toenemen naarmate iemand in zijn werk meer competentie, relatie en autonomie ervaart. Dit geldt zowel voor leraren als leerlingen.

Onze pedagogische visie is: 'Ieder kind heeft zijn eigen talenten en mogelijkheden om zich te kunnen ontwikkelen'. Wij stimuleren, inspireren en begeleiden hun ontwikkelingsproces zodat alle leerlingen zo zelfstandig mogelijk en vol vertrouwen kunnen opgroeien tot gelukkige participerende burgers. Dat doen we door af te stemmen op de onderwijsbehoeften en mogelijkheden van elke leerling. Leerlingen passen hun niveau onbewust aan aan de verwachtingen van hun leraar/begeleider. Door hoge verwachtingen te behouden, zowel wat betreft hun gedrag als hun leerprestaties en door het verschil te maken tussen mens en gedrag, vergroten we de veerkracht en ontwikkelingskansen van de leerlingen.

'Samen werken aan jouw toekomst' is ons motto. Samen werken aan zelfvertrouwen, verantwoordelijkheidsgevoel en respect voor zichzelf en voor anderen. Alle leerlingen hebben interesses en talenten. Door hierbij aan te sluiten, versterken we de relatie. Wij bieden onderwijs in een sfeer van geborgenheid, veiligheid en vertrouwen. Onze kernwaarden zijn passend bij de pedagogische visie welke zichtbaar is in het (geplande) leerkrachthandelen:

- Eigenwaarde centraal
- Respect, veiligheid en geborgenheid
- Maatwerk
- Ruimte bieden aan ontdekken en ontwikkelen

Aansluiten bij relatie, competentie, autonomie en de werkwijze van de ABC-methodiek zie je terug in ons handelen. In de praktijk zal dit te zien zijn aan een tolerante, begripvol begrenzende, empathische, niet veroordelende houding, met ruimte voor elkaar en eventuele initiatieven. Positieve, stabiele en steunende relaties spelen een belangrijke rol in ons onderwijs. Gedeeld plezier draagt bij aan de relatie en stimuleert leerervaringen. Wij geloven dat wanneer je als leerkracht/begeleider een veilige en steunende relatie met de leerling ontwikkelt, de leerling kan leren dat anderen te vertrouwen zijn en dat hij zelf de moeite waard is. Op deze wijze helpen we nieuwe, gezonde relaties op te bouwen met andere leerlingen en volwassenen.

Centraal staat dat de school alle leerlingen wil voorbereiden op een goede plek in de maatschappij, in meer of mindere mate beschermd. Het uitstroomperspectief is gericht op wonen (beschermd, begeleiding, zelfstandig), werken (dagbesteding, begeleid, vrije bedrijf) en vrijetijdsbesteding (kennis laten maken met). Dit vraagt intensieve samenwerking met ouders/verzorgers/instanties.

Met respect voor de individualiteit van iedere leerling zoeken we naar evenwicht tussen geborgenheid,

veiligheid en uitdaging. Onze visie hebben we vertaald in onderstaande pedagogische basisdoelen, de uitgangspunten van Talryk:

1. Het bieden van emotionele en fysieke veiligheid
2. Het bevorderen van persoonlijke vaardigheden en talenten (ontdekken, inzien en benutten)
3. Het bevorderen van sociale vaardigheden
4. De overdracht van waarden en normen

Pedagogische visie afdeling Belevingsgericht

Op de afdeling Belevingsgericht is ervoor gekozen om vanuit de gedachte en de waarden van het LACCS-programma te werken. Dit programma is ontwikkeld door orthopedagogen Kirsten Munsterman en Karin de Geeter. Het uitgangspunt hiervan is het streven naar een zo goed mogelijk leven voor iedereen. Om dit te bereiken, dient er aandacht te zijn voor en stil te worden gestaan bij de volgende vijf gebieden: Lichamelijk welzijn, Alertheid, Contact, Communicatie en Stimulerende tijdsbesteding. Wanneer het goed voor elkaar is voor de leerling op deze gebieden, is er sprake van een goed leven. Wanneer het niet goed voor elkaar is op een of meer gebieden, is er werk aan de winkel. Een hulpmiddel om het niveau van de leerling goed in beeld te krijgen, is het Ontwikkelingsdenken. Het Ontwikkelingsdenken gaat uit van drie fases: de sensatiefase, de klikfase en de begripfase. Middels observaties en gesprekken met betrokkenen wordt onderzocht in welke ontwikkelingsfase een leerling zit. Vervolgens wordt er in de begeleiding en het aanbieden van de lesstof afgestemd op de ontwikkelingsfase waarin hij of zij (op dat moment) zit. (Nagenoeg) het gehele team van de afdeling ZML Belevingsgericht is getraind door LACCS-geschoolde trainers.

Didactische visie (visie op leren)

Onze visie op leren is: 'Ieder kind kan leren waarbij taal de basis is waarop begrip gebouwd is'. Inspiratiebronnen van onze visie en het model van het leren zijn Sweller (1994), Willingham (2009) en Ohlsson (2011).

Op onze school hebben de leraren de onderwijsbehoeften en het didactisch niveau van de leerlingen in kaart gebracht. Op basis daarvan zorgen de leraren voor gedifferentieerd en gestructureerd onderwijs: ze zorgen voor leerstof, uitleg, opdrachten en begeleiding die past bij zowel de groep als geheel als de individuele leerling. Daarnaast variëren ze de leertijd afhankelijk van de onderwijsbehoeften. De instructie wordt gegeven aan de hand van het model Expliciete Directe Instructie (EDI).* wordt op dit moment door het team onderzocht ipv DIM. Van belang is, dat de uitleg en de verwerking van de leerstof leiden tot begrip van de leerstof. De verwerking kenmerkt zich door: actieve leerlingen en ondersteuning door de leraar (in evenwicht met uitdaging).

Didactische visie afdeling Belevingsgericht

Didactisch uitgangspunt van de afdeling Belevingsgericht is dat de lesstof thematisch en ervaringsgericht is en dat elke les een gezamenlijke, klassikale start kent. Individuele instructie wordt afgestemd op de ontwikkelingsfase waarin de leerling zit. De individuele doelen worden waar mogelijk geïntegreerd in het groepsaanbod. Daarnaast wordt het aanbod naarmate de leerling ouder wordt meer gericht op het leren van praktische vaardigheden die toepasbaar zijn bij wonen, werken en vrije tijd. Een klas wordt begeleid door een leerkracht en een assistent. Afhankelijk van de specifieke zorgvraag van leerlingen kan het nodig zijn dat er ook een verzorgingsassistent(e) ingezet wordt. Een klaslokaal voor deze groep is dusdanig ingedeeld dat er diverse 'hoeken' gecreëerd kunnen worden. Er is een plek om aan tafel te werken met divers (ontwikkelings)materiaal, een plek om rust in te lassen (bijvoorbeeld een (bed)bank) en een plek waar groeps- of kringactiviteiten kunnen plaatsvinden. De ruimte is rolstoelvriendelijk, d.w.z. voorzien van brede deuren, voldoende 'draairuimte' in het lokaal en aangepast meubilair. Er is een grote toiletruimte/badkamer met douche, tillift en douchebrancard aanwezig op de afdeling. Naast de eigen groepsruimte kan er gebruik gemaakt worden van een keuken, een lokaal voor huishoudkunde, technieklokalen en een belevingsruimte. De belevingsruimte bevindt zich op de afdeling, nabij de klaslokalen.

Van visie op gedrag en leren naar organiseren

Samenvattend hebben we op VSO Talryk oog voor de context waarin ontwikkeling plaats vindt. Deze visie op gedrag en leren is de belangrijkste voorwaarden voor het organiseren van effectief lesgeven en omgaan met gedrag in de school, in de klas en in de praktijk.

Hieronder staat beschreven hoe deze visie op gedrag en leren op VSO Talryk in de praktijk wordt

georganiseerd welke wordt beschreven aan de hand van actiepunten. Deze actiepunten worden gekoppeld aan ontwikkelgroepen.

Actiepunt
SP1b. Pedagogisch klimaat: schoolbrede aanpak 'kijken naar gedrag'
SP1c. Pedagogisch klimaat: LACCS
SP2h. Een goede les: didactisch handelen 'instructiemodel'
SP2i. Een goede les: zelfstandig(er) werken

4.7 OP4 Onderwijstijd

Verplichte onderwijstijd

Op onze school hanteren we de volgende lestijden:

De les start elke werkdag om 8.30 uur. Op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag is er les tot 15.00 uur. Op woensdag is er les tot 12:15 uur. De leerlingen blijven de gehele dag/ochtend op school.

Verdeling onderwijstijd

De beschikbare leertijd efficiënt benutten staat centraal. Leerkrachten plannen de leertijd op zo'n wijze, dat de leerlingen zich het leerstofaanbod/ werknemersvaardigheden eigen kunnen maken. De factor leertijd is cruciaal voor het behalen van opbrengsten. In het document 'Verdeling onderwijstijd' (zie bijlage) staat beschreven welke vakken in het rooster verwerkt worden. Het rooster wordt gemaakt in een vast format rooster (zie bijlage). In dit format geven leerkrachten aan hoeveel tijd, aan welk vak gepland is. De leerkracht houdt hierbij rekening met de onderwijs- en begeleidingsbehoeften en de gestelde leerdoelen van de leerling. Daarnaast is balans inspanning/ontspanning essentieel om tot leren te komen.

Binnen Talryk is een onderbouwing van de keuzes gemaakt per fase (fase 1, 2 en 3) en daarnaast is er een onderscheid in aanbod ZML en Belevingsgericht. Daarmee laten we zien dat de factor leertijd bewust wordt ingezet om het optimale rendement uit de leerling te halen. De leertijd per vakgebied is afgestemd op het uitstroomperspectief. De onderwijstijd wordt effectief besteed aan het ontwikkelen van kennis en vaardigheden, die gericht is op de naschoolse periode (werken, wonen en vrije tijd).

Verzuim

We verwachten van de ouder(s)/verzorger(s) bij ziekte van een leerling (school/stage) een afmelding middels bericht Parro of telefonisch naar de klassenleiding. Bij voorkeur 's morgens voor schooltijd. Wanneer we weten dat een leerling ziek is, hoeven we ons niet ongerust te maken als zij/hij er bij aanvang van de lessen nog niet is. Ouder(s)/verzorger(s) zijn zelf verantwoordelijk voor het afzeggen van het vervoer.

Aanvraag extra verlofdagen leerlingen.

Extra verlofdagen

In principe kunnen leerlingen buiten de schoolvakanties geen dagen vrij krijgen. In overleg met school kunnen er echter een paar uitzonderingen worden gemaakt voor bepaalde festiviteiten of vakanties. Extra verlof moet schriftelijk worden aangevraagd. Ouder(s)/verzorger(s) kunnen het formulier 'extra verzuimdagen' downloaden van de website of opvragen bij de eigen klassenleiding. Het verzoek moet worden ingeleverd worden bij de teamleider ter beoordeling.

Afwijken van de verplichte onderwijstijd

Indien een leerling niet volledig naar school gaat, wordt er door de gedragswetenschapper onderzocht of er instemming bij de inspectie aangevraagd moet worden voor afwijking van het jaarlijks minimum urenaantal. Zie Bijlage procedure lestijdonderschrijding, waarin ook het stroomschema primair, voortgezet en (voortgezet) speciaal onderwijs is opgenomen dat inspectie hanteert. Wanneer blijkt dat er instemming bij de inspectie moet worden aangevraagd, schrijft de gedragswetenschapper de onderbouwing. Vervolgens wordt er in het handelingsdeel van het OPP door de gedragswetenschapper opgenomen dat er sprake is van overschrijding van de onderwijstijd.

Actiepunt

SP2j. Onderwijstijd

4.8 OP5 Praktijkvorming / Stage

In Fase 1 wordt gestart met arbeidstraining. Hiermee wordt de werkhouding van de leerling in kaart gebracht. Met name het zelf oplossend vermogen van de leerling wordt geobserveerd en gestimuleerd. Ook is er een eerste aanbod van praktijkvakken en maakt de leerling kennis met de sectoren.

In het 2e jaar van Fase 1 starten de Begeleide Interne Stages (BIS).

Vervolgens komen in Fase 2 de praktijkvakken meer aan bod en volgen verschillende Begeleide Externe Stages (BES). Ook daarbij wordt vooral gekeken naar de werkhouding van de leerlingen. Ook worden vanaf Fase 2 werknemersvaardigheden van de leerlingen gevolgd en gescoord.

Deze vaardigheden zijn (Landelijke Doelgroepenmodel)

- Ik weet hoe ik me moet gedragen tegenover anderen
- Ik kan op de goede manier vragen stellen
- Ik kan de juiste middelen en materialen kiezen en er goed mee omgaan
- Ik kan samenwerken
- Ik kan overleggen
- Ik kan volgens de regels werken
- Ik kan mijn werk goed indelen
- Ik kan goed werk leveren
- Ik kan omgaan met veranderingen
- Ik kan omgaan met druk en tegenslag

In Fase 3 kiest de leerling op basis van affiniteit en toekomstbeeld voor 2 sectoren. De leerlingen volgen 4 dagen per week praktijklessen in de sectoren (Handel, Zorg & Welzijn, Land & Tuinbouw, Techniek, Theorie).

In Fase 3 worden de werknemersvaardigheden ook gevolgd en gescoord, zowel in de klas als bij de sectoren. In de sectoren wordt verder ook gewerkt aan specifieke werkcompetenties.

Bijvoorbeeld: de leerling weet:

- hoe apparaten werken en waarvoor ze dienen
- hoe gereedschappen gehanteerd moeten worden en waar en hoe ze opgeruimd moeten worden
- hoe gereedschappen en apparaten onderhouden moeten worden
- hygiëne- en veiligheidsvoorschriften in acht te nemen
- instructiekaarten in woord en beeld te gebruiken

In Fase 3 start ook de Zelfstandige Externe Stage (ZES). Leerlingen lopen meerdere stages bij een dagbestedingsaanbieder en/of regulier bedrijf, passend bij het uitstroomprofiel. Stage is maatwerk. Er is daarom veel overleg van het stagebureau met de leerling, ouder(s)/verzorger(s) en met klassenleiding. Het doel is om de aangeleerde vaardigheden buiten de school in praktijk te brengen en kennis te maken met de arbeidsmarkt. Als er geen reguliere plek (ZES) is voor een leerling kan de leerling, tot er een reguliere stageplek is gevonden, gebruik maken van het aanbod van Unyk Werkt.

Leerlingen uit de ZML-B klassen krijgen een individueel traject in nauw overleg met ouder(s)/verzorger(s) en het stage-bureau. Deze leerlingen gaan met ouders en stage-beleideider op excursie direct gericht kijkend naar een mogelijke stageplek. Deze leerlingen hebben indien mogelijk 3 stages van 12 weken.

4.9 OP6 Afsluiting**Overgang naar vervolgbestemming**

Vanuit het ontwikkelingsperspectief wordt bekeken wat de mogelijkheden zijn voor de leerling. Dit kan zijn

dagbesteding, beschut werk, arbeid of vervolgonderwijs. Door middel van de opbouw van praktijkvakken en stages wordt er een duidelijk beeld gecreëerd wat de wensen van de leerling zijn.

Daarnaast worden genormeerde toetsen (BOOM) afgenomen en besproken met ouders. Ouders geven toestemming voor het verstrekken van gegevens naar de vervolgbestemming.

Examenreglement en diploma

We sluiten aan bij het examen reglement van SO Fryslân. De leerlingen verlaten de school met een diploma en een transitiedocument. Er is een examencommissie benoemd. De examencommissie heeft de route tot diplomering vastgesteld. Medewerkers, leerlingen en ouders zijn hierover geïnformeerd. Leerlingen ronden de schoolperiode af met een portfoliogesprek. Hierin lichten zij toe: wie ben ik, wat wil ik en wat kan ik. Bij dit gesprek zijn de mentor, stagebegeleider en een examencommissielid aanwezig. Wanneer een leerling niet voor een diploma in aanmerking komt, dan krijgt de leerling een verklaring.

4.10 OR1 en OR 2 Resultaten, sociale en maatschappelijke competenties

De school hanteert de leerstandaarden binnen de profielindelingen van het doelgroepenmodel. Deze ambitieuze streefniveaus zijn de basis voor de doorlopende leerlijnen. De schoolstandaard wordt op verschillende onderdelen op- en vastgesteld.

- Tussentijdse leeropbrengsten: Om te bepalen of een of een leerling zich conform de ambitieuze en realistische leerroute ontwikkelt worden de leerlingen getoetst met vastgestelde toetsen. Op basis van deze toetsing wordt de voortgang van de leerlingen gemonitord. Het is de ambitie van de scholen dat minimaal 75% van de leerlingen zich conform verwachting zal ontwikkelen. De school heeft zicht- en stuurt op deze gegevens. De tussentijdse leeropbrengsten zijn uitgesplitst per groep, leerjaar en leergebied.
- Einduitstroom: het is de ambitie van de school dat minimaal 75% uitstroomt conform het ontwikkelingsperspectief wat is vastgesteld twee jaar voor de einduitstroom.

Op onze school gebruiken we een leerlingvolgsysteem om de ontwikkeling van de leerlingen te monitoren (ParnasSys). Tijdens groepsbesprekingen, bespreken we of de leerlingen zich ontwikkelen conform de verwachtingen, zowel individueel als in de groep.

5 Personeelsbeleid

5.1 Integraal Personeelsbeleid SO Fryslân

Integraal personeelsbeleid

SO Fryslân werkt met een integraal personeelsbeleid. Hieronder verstaan we het regelmatig en systematisch afstemmen van inzet, kennis en bekwaamheden van de individuele werknemer op de ambities van de school. Uitgangspunt hierbij is de samenhang tussen de ambitie van de school, de huidige onderwijskwaliteit (zoals vastgesteld in de cyclus onderwijskwaliteit) en het personeelsbeleid, zodat de scholen in staat worden gesteld om het doel 'onze leerlingen zo goed mogelijk voorbereiden op een zo zelfstandig mogelijke plek in onze maatschappij' te bereiken.

Beleidskaders en kadernotities

Het integraal personeelsbeleid bestaat uit drie beleidskaders, namelijk:

- Strategische personeelsplanning
- Professionalisering
- Vitaliteit

Onder elk beleidskader vallen kadernotities. Onderstaand zijn de huidige kadernotities per beleidskader opgesomd.

1. Strategische personeelsplanning

De strategische personeelsplanning staat in dienst van het grotere geheel om de ambities van de school te realiseren of te continueren. Hierbij gaat het zowel om de kwantiteit als de kwaliteit van personeel; het continu afstemmen van vraag en aanbod.

Onder dit beleidskader vallen momenteel de volgende kadernotities:

- Werving- en selectie
- Secundaire arbeidsvoorwaarden
- Werkverdelingsplan
- Functieboek
- Leraarondersteuners
- Participatiebanen
- Vervangers
- Zij-instroom
- Stagiaires
- Vrijwilligers

2. Professionalisering

Ook het onderdeel Professionalisering van het integraal personeelsbeleid houdt verband met het realiseren of continueren van de ambities van de school. Een onderzoekende houding van de collega's is hierbij van belang, en dat leidt weer tot toenemende eigen verantwoordelijkheid. De ontwikkeling van de medewerkers wordt vastgelegd in het eigen dossier en is gekoppeld aan bekwaamheidseisen.

Onder dit beleidskader vallen momenteel de volgende kadernotities:

- Visie op leiderschap
- Professionele dialoog
- Scholing

Ook wordt er binnen dit onderdeel gewerkt aan een digitaal bekwaamheidsdossier: SOFIE.

3. Vitaliteit

De kwaliteit van onderwijs wordt voor een belangrijk deel bepaald door de kwaliteit en vitaliteit van het personeel. SO Fryslân streeft naar het zo goed mogelijk inzetten van kwaliteit, talent en duurzame bevlogenheid van medewerkers ten behoeve van de ambities van de school.

Onder dit beleidskader vallen momenteel de volgende kadernotities:

- Duurzame inzetbaarheid
- Verzuim

Daarnaast wordt er vanuit dit onderdeel aandacht besteed aan het onderzoeken en monitoren van de medewerkerstevredenheid.

Proces

Bij het tot stand komen van beleid wordt de input van de scholen als uitgangspunt genomen; waar is behoefte aan? Wat zijn voor de praktijk werkende oplossingen? De eigen verantwoordelijkheid van personeelsleden en de autonomie van de scholen staat steeds meer voorop. Er is steeds vaker sprake van een samenwerking tussen de scholen en het stafbureau bij het creëren van kaders, in plaats van een top-down benadering. Dit is een proces waar we mee zijn gestart en waar we de komende jaren met veel enthousiasme vervolg aan geven. De komende jaren zullen we daarbij meer aandacht schenken aan de implementatie van het beleid; hoe gaan we dat wat we gezamenlijk hebben afgesproken in de praktijk doen?

Landelijke ontwikkelingen

SO Fryslân volgt daarnaast de landelijke ontwikkelingen, voldoet aan de cao PO en overige wet- en regelgeving. Eventueel wordt dit opgenomen in de planning & control cyclus van P&O.

Actiepunt
SP3a. Kwaliteitscultuur: professionalisering
SP3c. Goed werkgeverschap: strategische personeelsplanning & Seniorenbeleid/vitaliteit

6 Organisatiebeleid

6.1 Organisatiestructuur SO Fryslân

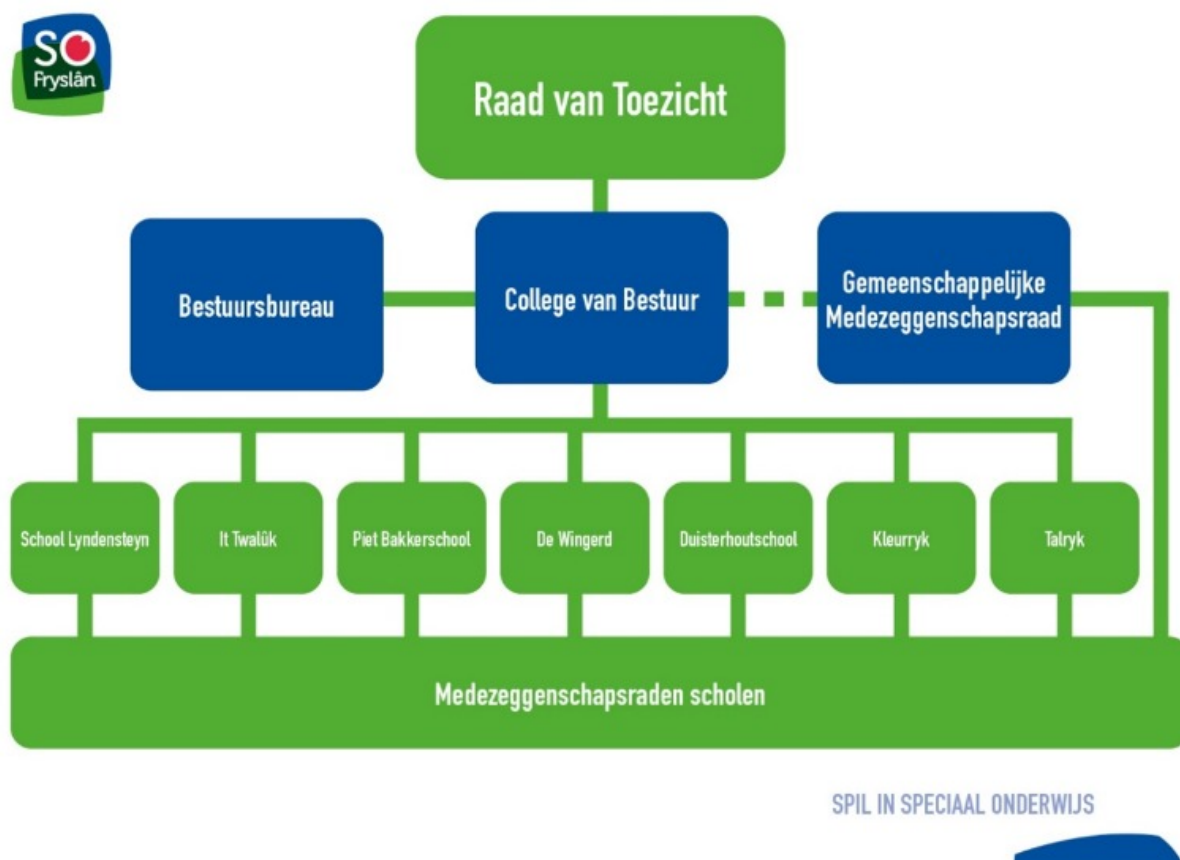
Stichting SO Fryslân is een overkoepelende organisatie, waar zeven scholen op 12 locaties deel van uitmaken. Het stafbureau is gevestigd aan de Morra 2 te Drachten.

Op 1 februari 2023 telt de stichting 1280 leerlingen en 547 personeelsleden in vaste dienst. Het aantal fte's bedraagt 377.

Organogram van de organisatie

Onderstaande organogram laat zien hoe de organisatie is opgebouwd. De stichting kent een Raad van Toezicht (RvT), die bestaat uit vijf leden. Het bevoegd gezag berust bij het lid van het College van Bestuur (CvB). Elke school binnen SO Fryslân heeft een eigen directeur die samen met de teamleider(s) het Managementteam (MT) vormen. De 'tegenspraak' binnen SO Fryslân is als volgt geregeld: elke school heeft een eigen medezeggenschapsraad (MR). Op stichtingsniveau is er een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR), die wordt gevormd door een afvaardiging vanuit de MR's van de scholen.

Ter ondersteuning van het primaire proces kent het stafbureau adviserende functies op het gebied van Personeel en Organisatie (P&O), Financiën en Onderwijs en Kwaliteit. Uitvoerende werkzaamheden die niet binnen de kerntaak van SO Fryslân passen, zijn uitbesteed bij bedrijven die de expertise doorontwikkelen en continuïteit borgen. Het gaat dan met name om Financiële Administratie, Personeels- en Salarisadministratie, Juridische Zaken en Huisvesting. Op het stafbureau werken een controller, het hoofd P&O met twee medewerkers, de kwaliteitsmedewerker, de bestuurlijk secretaris en het lid van het College van Bestuur.

Gezamenlijke organisatie en onderwijsontwikkeling

Het College van Bestuur wil niet alleen zicht hebben op de onderwijskwaliteit op de scholen, maar wil de gezamenlijke onderwijsontwikkeling op de scholen ook stimuleren en faciliteren. Hiervoor zijn

diverse werk-, expert- en projectgroepen ingericht die de gezamenlijke onderwijsontwikkeling vormgeven. De Regiegroep coördineert de gang van zaken en draagt zorg voor de communicatie met het directeurenoverleg op stichtingsniveau (DOST). De uiteindelijke besluiten worden door het DOST genomen. Deelnemers aan deze groepen kunnen bestaan uit alle verschillende functiegroepen uit de organisatie die van belang zijn voor input.

6.2 Organisatiestructuur Talryk

Organisatiestructuur Talryk.

De directie van Talryk bestaat uit een directeur en drie teamleiders. De directie (directeur en teamleiders) geven –onder eindverantwoordelijkheid van de bestuurder van de SO Fryslân- leiding aan de school. Samen vormen ze het MT.

De directeur is integraal verantwoordelijk voor de volledige school, de teamleiders zijn belast met de operationele aansturing. Gezamenlijk dragen ze zorg voor de uitvoering en kwaliteit van het voorgenomen beleid van SO Fryslân en Talryk.

De directie wordt inhoudelijk bijgestaan door drie intern begeleiders, drie gedragswetenschappers en een schoolontwikkelaar. Gezamenlijk vormen zij, met het schoolmaatschappelijk werk, de CVB (commissie voor de begeleiding).

De onderwijsadministratie ondersteunt het MT op uitvoeringsniveau bij o.a. de leerling, personele en financiële administratie.

Voor de directeur is de MR een belangrijke gesprekspartner. Talryk heeft een actieve MR met een ouder- en personeel geleding. Op Stichtingsniveau is de GMR gesprekspartner van het bestuur.

6.3 Veiligheidsbeleid SO Fryslân

Alle betrokkenen bij SO Fryslân moeten zich veilig voelen op en om de school. Leerlingen moeten zich veilig voelen, zodat ze zich optimaal kunnen ontwikkelen. Medewerkers moeten zich veilig voelen, zodat zij zich kunnen richten op hun kerntaak: het lesgeven, of het leiding geven. Ouders en verzorgers, maar ook externe partners moeten zich veilig voelen op school, zodat zij effectieve contacten kunnen onderhouden met onze school. In de kern richten wij ons met het veiligheidsbeleid op het zo veel mogelijk voorkomen en effectief afhandelen van incidenten, op preventieve en curatieve maatregelen. Dit veiligheidsplan geeft inzicht in het veiligheidsbeleid van onze school en de aspecten die samenhangen met veiligheid.

Van Stichtingsbeleid naar schoolbeleid

In het schooljaar 2022-2023 is het Stichtingsbeleid geactualiseerd en opnieuw vastgesteld en zijn aanpassingen ingevoerd. Dit proces is gefaciliteerd en gecoördineerd door een externe begeleider, die scholen voeren het vernieuwde en geactualiseerde beleid vanaf het schooljaar 2023-2024 in op de schoollocaties.

6.4 VS1 (Sociale) Veiligheid

Sociale veiligheid

Een school is veilig als de sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen niet door handelingen van anderen wordt aangetast. Dat betekent dat er een veilige en positieve sfeer is op school. Het betekent ook dat de school optreedt tegen pesten, uitschelden, discriminatie, geweld en andere vormen van ongepast gedrag, en deze zoveel mogelijk voorkomt.

Preventie

Talryk werkt preventief en is gericht op het voorkomen van incidenten. Onder andere de inzet en verplichte scholing in de ABC-methodiek (Agressie, Beroepshouding & Communicatie) aan alle medewerkers levert hieraan een belangrijke bijdrage. En Rots & water als anti-pestmethodiek. Andere voorbeelden die bijdragen aan een veilig schoolklimaat zijn: coaching op de werkvloer door de intern begeleider en de inzet van de Gouden Weken aan het begin van het schooljaar.

Respect functionaris

Talryk heeft een respect-functionaris (anti-pestfunctionaris) aangesteld die het beleid ten aanzien van pesten coördineert, preventieve activiteiten initieert en tevens fungeert als aanspreekpunt voor ouder(s)/verzorger(s), medewerkers en leerlingen in het kader van pesten. De respect-functionaris heeft een adviesrol richting het MT en is verantwoordelijk voor afname van de enquête onder de leerlingen.

Aandacht functionaris meldcode

VSO Talryk heeft een directe aandacht functionaris (dAF) huiselijk geweld en kindermishandeling deze rol is belegd bij een gedragswetenschapper. Zij richt zich specifiek op het adviseren en begeleiden van collega's bij vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit betekent deze functionaris bij ieder signaal in elke afdeling en/of fase en in alle stappen van de Meldcode ingeschakeld moet worden.

VSO Talryk heeft een indirecte aandacht functionaris (iAF) deze rol is belegd bij een teamleider. Zij richt zich op het implementeren, hanteren en borgen van de Meldcode.

Externe vertrouwenspersoon

SO Fryslân heeft een externe vertrouwenspersoon. Op basis van de klachtenregeling kunnen medewerkers contact met de externe vertrouwenspersoon opnemen. Om het contact laagdrempelig en toegankelijk te maken en te houden zijn in iedere school contactpersonen voor de externe vertrouwenspersoon aangesteld

Contactpersoon externe vertrouwenspersoon

Een belangrijk onderdeel van de klachtenregeling voor het personeel werkzaam bij SO Fryslân zijn de interne contactpersonen voor de externe vertrouwenspersoon. Dit onderdeel in de afgelopen periode opnieuw opgepakt, met als doel de contactpersonen goed uitgerust en in de juiste positie actief te maken in de scholen. Belangrijkste taak van de contactpersoon is het informeren van het team over o.a. de klachtenprocedure, het zijn van het eerste aanspreekpunt voor personeel, leerlingen en ouders die te maken krijgen met ongewenst gedrag of een ongewenste situatie. Daarnaast op basis van de melding onderzoeken wat een passend vervolg kan zijn en daarnaar te verwijzen. Het hoort nadrukkelijk niet bij de rol van contactpersoon om zelf een actieve rol te spelen bij de afhandeling van de klacht of melding. Het volledige takenpakket is nauwkeurig omschreven en afgestemd met de beoogde collega's die deze rol in de scholen vorm gaan geven. In de aankomende periode wordt de klachtenregeling van SO Fryslân zodanig aangepast dat de taakomschrijving een passende en herkenbare plaats krijgt

Monitoring

De school monitort periodiek (2x per schooljaar) de veiligheidsbeleving van de leerlingen. Indien hier aanleiding voor is, dan treft de school verbeteringen. De inspectie stelt jaarlijks vast of de school voldoende monitort. Dit blijkt uit de (getotaliseerde) gegevens die de school aan de inspectie beschikbaar heeft gesteld.

Als de school (a) monitort en er geen risico's zijn, of (b) als er risico's zijn én de school passende maatregelen neemt voor verbetering, is er geen verdere aandacht van de inspectie nodig.

Talryk maakt gebruik van het instrument QSchool VSO+ voor ZML leerlingen, omdat dit instrument prima aansluit bij het grootste deel van haar doelgroep en hierdoor representatieve gegevens oplevert.

Voor de leerlingen van de afdeling ZML Belevingsgericht maken we vanaf schooljaar 2018-2019 gebruik van een eigen ontworpen instrument. Onze uitkomsten hebben we gedeeld met de inspectie middels een verantwoordingsdocument (zie bijlage).

VSO Talryk gebruikt tevens een valide meetinstrument om de veiligheidsbeleving onder zowel ouder(s)/verzorger(s) als onder personeel te monitoren. Dit doet de school tweejaarlijks.

Beleid Sociale Media

Talryk heeft zich in schooljaar 2018-2019 actief georiënteerd op het door de school gewenste beleid m.b.t. sociale media. Hiervoor was extern een adviseur ingeschakeld, die de school heeft ondersteunt

bij het bepalen waar de behoefte en tevens ook de noodzaak ligt. Als team hebben we gezamenlijk de mediawijze leefregels opgesteld.

Regels en afspraken mobiele telefoons

Wij hebben geen verbod op mobiele telefoons op school. Wel hebben we regels over het gebruik van de mobiele telefoon. De mobiele telefoons van leerlingen staan tijdens lestijd uit. Bij de start van de dag worden de mobiele telefoons opgeborgen in de klas volgens afspraak met klassenleiding.

Wij vinden het dan ook belangrijk dat er wel aandacht moet zijn voor het goed leren omgaan met de mobiele telefoon. Daarom zijn er lessen waarbij de mobiele telefoon wel gebruikt mag worden. Dat mag dan alleen met toestemming van de klassenleiding.

Actiepunt
SP1d. Veiligheidsbeleidsplan

6.5 VS2 Schoolklimaat

Hoe je kijkt bepaalt wat je ziet.

*“Loop verder naar de trein
M'n ogen vallen op een vrouw
Niet helemaal honderd, althans volgens onze regels
Iedereen die blijft naar haar kijken,
terwijl ik zie dat ze danst in de regen
We doen het allemaal met wat je krijgt hier
Vooral het leven”.*

Diggy Dex- La Vie Est Belle

Eenieder heeft zijn/haar talenten en beperkingen. Hoe je naar een leerling kijkt heeft invloed op de ontwikkeling van het kind. Kijk je naar het kind dat die niet honderd is, of zie je dat het kind danst in de regen.

Binnen Talryk kijken we naar het kind wat danst in de regen. Gaan we uit van mogelijkheden, talenten en perspectieven die leerlingen hebben. We brengen dit in kaart en houden daarbij rekening met de beperkingen.

Zoals het couplet eindigt: *“We doen het allemaal met wat je krijgt hier. Vooral het leven”.*

Je krijgt het leven, maar daarin spreekt niet alles voor zich. De leerling is het uitgangspunt, samen met zijn/haar omgeving.

We zijn steunend aan de leerling, ouders en elkaar als onderwijsprofessionals. We bieden onderwijs en begeleiding aan leerlingen zodat zij het beste uit zichzelf kunnen halen. Voor ieder kind een passende onderwijsplek.

Elk kind moet alle kansen krijgen om zichzelf optimaal te ontwikkelen en te kunnen dansen in de regen.

La Vie Est Belle (het leven is prachtig).

6.6 Interne en externe communicatie SO Fryslân

Aandacht voor communicatie is een belangrijke opdracht voor SO Fryslân, zowel de ouders als de medewerkers geven dit aan. Daarom willen we voor de komende beleidsplanperiode structureel aan communicatie werken daar waar het onze opdracht ondersteund.

Interne communicatie

De Interne communicatie optimaliseren betekent helderheid binnen de scholen, tussen de scholen en SO Fryslân, als het gaat om nieuws, uitwisselingen en afspraken. Hierin kunnen we Microsoft 365 als

instrument meer inzetten. Communicatie is ook een belangrijk instrument om samenwerking gestalte te geven waardoor het met elkaar en van elkaar leren een doel is.

Externe communicatie

Voor de ouder(s)/verzorger(s) is het optimaliseren van de externe communicatie een punt van aandacht. De onderwijstaal is niet vanzelfsprekend duidelijk voor ouder(s)/verzorger(s) of andere belanghebbende. Willen we meer samenwerken met ouder(s)/verzorger(s) dan zullen we juist samen met de ouder(s)/verzorger(s) moeten afstemmen waar we aan werken en wat we voor ogen hebben. Het ontwikkelingsperspectief en het uitstroomprofiel van een leerling zijn leidende documenten die ook begrepen dienen te worden door ouder(s)/verzorger(s) om ook inhoudelijk mee te kunnen praten. Ook de externe communicatie naar de stakeholders en op het net is van belang om optimaal te informeren. Hiervoor moeten we onze uitgangspunten voor communicatie herzien omdat de digitale mogelijkheden zijn veranderd. Dit vraagt een nieuw plan op communicatie voor de komende beleidsperiode.

6.7 Privacy SO Fryslân

Privacy is een grondrecht dat nader uitgewerkt is in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De AVG eist van organisaties dat zij bewust omgaan met privacy en het verwerken, delen en opslaan van persoonsgegevens. Dit geldt ook voor onderwijsinstellingen. Hiervoor heeft SO Fryslân een privacyreglement opgesteld.

Om aan te tonen dat SO Fryslân en haar scholen zich aan de wet houden worden dataregisters geïnventariseerd met daarin de verwerkingsactiviteiten voor leerling-, personeels- en relatiegegevens. Voor de borging van de privacy van het leerlingvolgsysteem ParnasSys is een protocol opgesteld. Een protocol voor het internet- en social mediagebruik voor leerlingen en personeel is ontwikkeld. De verantwoordelijkheid van een juist gebruik van persoonsgegevens ligt uiteindelijk bij het individuele personeelslid zelf.

Privacy reglement

In de afgelopen schoolplanperiode heeft een werkgroep het privacy reglement uitgewerkt en vastgesteld. Aansluitend is dit onder de aandacht gebracht van het personeel door middel van filmpjes en voorlichtingen tijdens studiedagen en of vergaderingen. Daarnaast zijn er concrete aanscherpingen doorgevoerd zoals twee factor authenticatie bij het inloggen van digitale systemen. In de bijlage is het Privacy reglement toegevoegd.

Privacy functionaris

SO Fryslân heeft een (externe) privacy functionaris aangesteld. Deze functionaris is het aanspreekpunt, maar is ook proactief in gesprek met de scholen om de privacy te waarborgen. Het uitvoeren van een meting en het opstellen van aandachtspunten maakt deel uit van zijn taken. SO Fryslân vindt de veiligheid van haar systemen erg belangrijk. Ondanks de zorg voor de beveiliging van de systemen kan het voorkomen dat er toch een zwakke plek is. Medewerkers worden gevraagd hiervan melding te maken. Een datalek kan gemeld worden op: incidenten@so-fryslan.nl.

6.8 Medezeggenschapsraad

Als er onder een bevoegd gezag meerdere scholen vallen is er een wettelijke verplichting om een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad in te stellen. De GMR vertegenwoordigt de belangen van de MR en van de scholen en komt regelmatig bijeen om te vergaderen en te overleggen met het bevoegd gezag. De GMR is bevoegd om voorstellen te doen, standpunten kenbaar te maken, adviezen te geven en instemming te verlenen volgens het GMR reglement. Er komen zaken aan de orde die voor alle scholen binnen SO Fryslân van belang zijn.

De raad bestaat uit een personeels- en oudergeleding. De mensen die zitting hebben in de GMR doen dat namens de MR van één van de scholen.

De agenda en notulen van de GMR vergaderingen kunnen opgevraagd worden bij het onderstaande mailadres.

Het mailadres van de GMR van SO Fryslân is gmr@so-drachten.nl.

De MR vertegenwoordigt de belangen van de kinderen en het personeel van elke afzonderlijke school en komt regelmatig bijeen om te vergaderen. Het is bevoegd om voorstellen te doen, standpunten kenbaar te maken, adviezen te geven en instemming te verlenen volgens het MR reglement. De raad bestaat uit een personeels- en oudergeleding.

6.9 Samenwerking

Ouders

De school en de ouders/verzorgers zijn gelijkwaardige partners en gezamenlijk verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het kind, ieder met een eigen specifieke verantwoordelijkheid. De betrokkenheid van ouders/verzorgers bij onze scholen is dus van groot belang. Jaarlijks brengen scholen de oudertevredenheid in beeld. De uitkomsten hiervan geven input voor de jaarverslagen en jaarplannen. Naast het informeren van ouders wordt ook de ouderbetrokkenheid een belangrijk onderwerp in de komende beleidsplanperiode.

Samenwerkingsverbanden

De scholen van SO Fryslân vallen in het gebied van vier samenwerkingsverbanden (SWV): één voor het primair onderwijs en drie regio's voor het voortgezet onderwijs. In de SWV's wordt het beleid voor de zorgmiddelen afgesproken en hier wordt in overleg ook de toekomst en de inrichting van het speciaal onderwijs vormgegeven. Alle scholen binnen het SWV zitten aan tafel als het om deze ontwikkelingen gaat.

Alle scholen van SO Fryslân hebben een goede samenwerking met de scholen en het SWV in de regio. SO Fryslân is onderdeel van de bestuurlijke organisatie van deze SWV's. De discussie naar inclusiever onderwijs zal hier de komende tijd plaatsvinden.

Onderwijspartners

De scholen van SO Fryslân werken samen met de meest naastgelegen overige scholen voor speciaal onderwijs in Friesland, RENN4, SBO en PrO. Deze samenwerking komt tot uiting in: De initiatieven in de verschillende regio's op het gebied van specialistisch onderwijs met alle stakeholders; Samenwerking met VSO PrO en MBO in relatie tot de Arbeidsmarktregio Fryslân werkt!

Gemeentes

Door alle transitiewetgevingen zoals Passend Onderwijs, Transitie Jeugdzorg en de Participatiewet zien we dat voorheen landelijke financieringsvormen zijn verschoven naar de regio. De gemeentes hebben een spilfunctie gekregen als het gaat om de regie in huisvesting, zorg en uitstroom. Een goede samenwerking met de gemeente is van groot belang. Iedere school zal in de eigen regio ook de uitvoerders van de gemeentelijke verantwoordelijkheid in het sociaal domein moeten kennen, namelijk de partners in de wijk- of gebiedsteams.

Zorgpartners

Door passend onderwijs zien we een veranderende doelgroep, aan de ene kant omdat er geen scheiding tussen de cluster 3 en 4 meer is, aan de andere kant door een toename van de problematiek die de leerlingen met zich meebrengen. Dit vraagt meer maatwerk, differentiatie en zorg. Dit kan je als school niet alleen; de uitvoerende instanties die eerste of tweede lijn zorg uitvoeren zijn hierbij van belang. Iedere school moet de betrokken partijen bij de zorg in kaart hebben en weten wie de contactpersonen zijn.

Daarnaast is er de bestuurlijke intentie met zorgpartner Alliade.

Arbeidsmarkt

Door de transitiewetgeving is de opdracht van de scholen om de uitstroom van de leerlingen meer richting (gedeeltelijke) betaalde arbeid, participatiebaan of beschut werk te laten plaatsvinden. SO Fryslân heeft de ambitie om meer leerlingen daadwerkelijk hoger uit te laten stromen al laten zien en wil deze borgen. Doel is om de samenwerking met de Arbeidsmarktregio Fryslân Werkt!, het UWV, de RMC's en het bedrijfsleven in de regio's uit te breiden.

6.10 Voor-, tussen- en naschoolse opvang

Wille verzorgt gespecialiseerde naschoolse opvang binnen Talryk. Talryk en Wille hebben de ambitie om in de komende 4 jaar de onderlinge samenwerking te verstevigen en te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor gezamenlijke onderdelen in het aanbod.

7 Kwaliteitsbeleid

7.1 SKA1 Visie, ambitie en doelen

Wat vinden wij goed onderwijs?

Goede kwaliteitszorg begint bij goed inzicht hebben in de onderwijsbehoeften van de populatie / doelgroepen van de school. De vertaling van deze onderwijsbehoeften naar het onderwijsconcept en onderwijsaanbod van de school is een belangrijke vervolgstap. Het zijn de belangrijkste ingrediënten van de onderwijskundige visie.

In het onderwijskundig kader worden de algemene uitgangspunten uitgewerkt. De opbouw van het onderzoekskader van de Inspectie van het Onderwijs kan hiervoor als leidraad dienen. Onder de algemene uitgangspunten worden in ieder geval verstaan:

- Beschrijving van de leerlingpopulatie
- De uitstroomprofielen
- De daaraan gekoppelde leerroutes
- De leergebieden waaraan gewerkt wordt in het aanbod
- De verdeling van de leertijden onder de leergebieden
- De leergebiedoverstijgende onderwerp waaraan gewerkt wordt

Zo werken wij

Per leergebied heeft het onderwijspersoneel het recht om te weten wat er wordt verwacht. Hiermee worden de algemene uitgangspunten verfijnd naar het betreffende leergebied of leergebiedoverstijgende onderwerp. Deze documenten zijn makkelijk leesbaar, bevatten de schoolafspraken en borgen daarmee de doorgaande lijn op het onderwerp. Hierbij kan worden gedacht aan de volgende onderdelen.

- Wat zijn de specifieke einddoelen van de leerroutes
- Wat is de leerlijn per leerroute
- Welk aanbod wordt er bij gebruikt
- Wat is de methodiek die wordt toegepast
- Welke didactische vormen worden er toegepast
- Hoe wordt de ontwikkeling van de leerling gevolgd/getoetst
- Welke extra ondersteuning er wordt geboden

Schoolstandaarden

De school stelt op cruciale onderdelen schoolstandaarden vast, hiermee toont de school zijn ambitie en stuurt het op het behalen daarvan. De volgende onderdelen zijn hiervoor leidend, het gaat om de tevredenheid op resultaten:

- Uitstroomresultaten
- Tussentijdse leeropbrengsten

En de tevredenheid op peilingen bij:

- Leerlingen; Sociale veiligheid/leerlingtevredenheid
- Personeel; Medewerkerstevredenheidsonderzoeken en onderdelen uit de RI en E
- Ouders/verzorgers; Oudertevredenheid.

7.2 SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Hierin staat beschreven wat de school biedt en voor welke leerlingen. Op basis van alle schoolondersteuningsprofielen krijgt het samenwerkingsverband zicht op een dekkend aanbod, of het missen van een dekkend aanbod in het verband. Er is ook beschreven met wie de school samenwerkt om dit te realiseren.

Systematische en planmatige schoolontwikkeling vier-fasenmodel

Op basis van de ambities/doelen en de uitkomsten van de cyclus OGW, werkt de school planmatig verbetertrajecten die in dienst staan van de schoolontwikkeling. De school heeft zicht op de fases van de schoolontwikkeling waarin een algemeen onderwerp of vakgebied zich bevindt. De opbouw van de schoolontwikkeling volgt ook het onderstaande stramien, waarbij de kernpunten staan beschreven.

Fase 1 Visie ontwikkeling - Oriëntatiefase

- Wat vinden wij/men goed onderwijs voor dit onderdeel / vakgebied?
- Hoe willen we dit onderdeel / vakgebied vormgeven?
- Hoe doen we het op dit moment, doen we al wat we zouden willen doen?
- Meetbaar maken, het vaststellen van de gewenste kwaliteits- en bekwaamheidseisen

Fase 2 Start Invoering / Praktijkervaring - Werkfase

- Uitwerken/ontwikkelen van de gewenste situatie (uitwerken / aanpassen van middelen)
- Ervaring opdoen met de gewenste situatie.
- Evaluatie en evt. bijstellen van de gewenste situatie en kwaliteits- en bekwaamheidseisen

Fase 3 Invoering / Implementatie - Afrondende fase

- Uitvoering van de gewenste situatie.
- Zich eigen maken van de gewenste bekwaamheidseisen, met ondersteuning van de IB-er
- Voorbereiden van het borgingstraject

Fase 4 Borging - Gereed

- Borgen van de gewenste kwaliteitseisen van het betreffende onderdeel / vakgebied.
- Borgen van de gewenste bekwaamheidseisen m.b.t. het betreffende onderdeel / vakgebied.
- Activiteiten plannen om de gewenste situatie onder de ogen te houden.
- Inwerken van nieuwe collega's

De school werkt systematisch en planmatig aan verbeteractiviteiten.

Het betekent, dat de school hierin prioriteiten heeft gesteld en dat de doelen meetbaar zijn uitgewerkt in een verbeterplan. Het verbeterproces wordt systematisch, planmatig en doelgericht uitgevoerd, waarbij duidelijk is, wie waarvoor verantwoordelijk is, wie de uitvoering op zich nemen en op welke wijze de resultaten worden geëvalueerd en geborgd.

Het schoolplan

Het startpunt van de planmatige schoolontwikkeling ligt in het Schoolplan. Vanuit de beschrijving van de huidige situatie (o.b.v. de kwaliteitsspeilingen) en de gewenste situatie (vastgelegd in de ambities) worden de (globale) verbeterdoelen geformuleerd voor de komende vier jaar.

Verbeteragenda

Vanuit het schoolplan wordt het verbeteragenda opgesteld. Daarin worden de (globale) verbeterdoelen verdeeld over de vier schooljaren. De school stelt met het team prioriteiten en zorgt er voor, dat er een behapbare maar ook ambitieuze planning van de verbeteractiviteiten ontstaat.

Uitvoering jaarplan

Vanuit het schoolplan worden de doelen van het per jaar uitgewerkt in het jaarplan. De doelen worden SMART geformuleerd en per onderdeel vastgelegd. Daarnaast wordt in het jaarplan vastgelegd wie er bij de verbetering van het betreffende onderdeel betrokken zijn en wie er verantwoordelijk is voor de coördinatie en bewaking van het proces. De taken en verantwoordelijkheden zijn voor alle betrokkenen duidelijk. In de organisatiestructuur kiest de school voor een passende werkwijze om in de uitvoer het team efficiënt te betrekken, eigenaarschap bij het team is een belangrijk uitgangspunt om vanuit draagkracht te werken. Om de gestelde doelen te realiseren werkt de stuurgroep doelgericht aan de verbeteractiviteiten.

Ontwikkelgroepen

Vanuit het jaarplan, wat mede is opgesteld door het team of een vertegenwoordiging van het team,

wordt er in een structuur aan de jaarplan doelen gewerkt. Dit kan een ontwikkelgroep genoemd worden, zij krijgen een duidelijke opdracht. Gedurende het jaar wordt op vaste momenten de voortgang besproken met het MT, of met een deel van het MT.

Schoolontwikkelingsagenda

Binnen de totale structuur van de vergaderplanning zal de school ruimte moeten creëren voor de uitvoering van de verschillende stappenplannen. Vanuit het jaarplan zijn er werkgroepen aan de slag met de doelen van het jaarplan. Die geven ook aan wanneer zij het team nodig hebben bij het zetten van een volgende stap. De school krijgt hiermee zicht op de invulling en voorbereiding van de gezamenlijke vergadermomenten. Tevens wordt vastgelegd, welke studiebijeenkomsten, -dagen er gedurende het schooljaar worden gepland en wat globaal te planning is. Het doel hiervan is om een evenwichtige verdeling over het jaar te maken.

Systeem als middel

Alle voorgaande onderdelen komen samen in het online softwareprogramma wat de school gebruikt, mijnschoolplan.nl. Van jaarplan tot jaarverslag kan hier in worden opgemaakt.

Professionalisering

Binnen de gestelde doelen van de school wordt de deskundigheid bevordert, dit kan op team- en op individueel niveau. De gekozen scholingen en of opleidingen staan in dienst van de koers van de school, de ambitie van de school. Dit geldt ook voor de individuele scholingen.

Team in beeld

Om gericht aan de verbeteractiviteiten te werken heeft de school het team goed in beeld, dit kan op basis van de zelfevaluaties. Per onderdeel zijn de benodigde competenties leidend voor het inschalen van het team, dit kan in starters-vakbekwaam-meesterschap. Net zoals een leerkracht een groepsplan heeft, heeft de school een teamplan. Hoe gaat de school aan de slag met de verbeteringen.

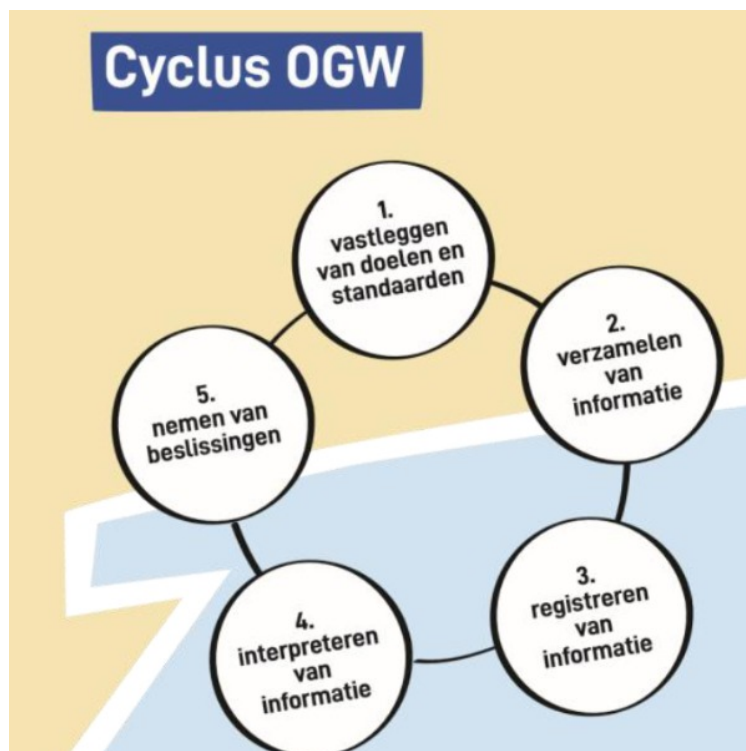
Actiepunt
SP3a. Kwaliteitscultuur: professionalisering
SP3b. Kwaliteitscultuur: waarderend leiderschap
SP1/2. Verbinding ouders & school

7.3 SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog

Cyclisch systeem van kwaliteitspeilingen en borgingsactiviteiten

Vanuit de vastgestelde visie op wat de school goed onderwijs vindt, vertaald de school dit naar een systematiek waarbij de visie in de praktijk meetbaar maakt. Dit kan zijn in de vorm van kijkwijzers, opbrengstschalen of bijvoorbeeld door de tevredenheid op onderdelen te bediscussiëren (en te beoordelen) tijdens bijeenkomsten. De te ontwikkelen of te onderhouden bekwaamheidseisen van het personeel worden hierbij een middel om de opbrengsten/leerresultaten van de leerlingen te verhogen. In de cyclische werkwijze worden de vijf stappen van OGW (Ledoux) als uitgangspunt aangehouden.

1. Het vaststellen van doelen en standaarden
2. Verzamelen van de informatie
3. Registreren van de informatie
4. Interpretieren van de informatie (feitenanalyse, interpretatie en interventies opstellen)
5. Nemen van beslissingen (korte en lange termijn)

Systeem als middel

Alle voorgaande onderdelen komen samen in het online softwareprogramma wat de school gebruikt, zoals bijvoorbeeld het WMK. Hierin kan de school vragenlijsten, zelfevaluaties en schoolspecifieke kwaliteitskaarten opstellen. Het WMK kan gekoppeld worden met mijnschoolplan.nl.

Actief in dialoog met belanghebbenden

In het hoofdstuk SKA 1 heeft de school onderwerpen aangegeven waarop een schoolstandaard is geformuleerd. Bij het verkrijgen van betrouwbare informatie benut de school de dialoog met in ieder geval ouders, personeel, de medezeggenschapsraad en leerlingen. Indien van toepassing andere ketenpartners zoals gemeentes, samenwerkingsverbanden en of andere scholen.

Verantwoording en dialoog

Jaarlijks informeert de school de belanghebbenden over het geheel van de voortgang van de gestelde jaarplan doelen en de uitkomsten van de zelfevaluaties, de analyses van de uitstroom en de tussentijdse leeropbrengsten. Hierbij gaat het niet alleen over de feitelijke uitkomsten, maar ook over de uitspraak van de school of zij tevreden is met de resultaten. Dit krijgt een plek in de schoolkalender en op de website.

8 Financieel beleid

8.1 Financiën planning & control SO Fryslân

SO Fryslân hanteert een jaarkalender Planning & Control (living document) voor de financiën van de stichting waaronder de scholen ressorteren. De activiteiten zijn geordend in een jaarkalender (werkdokument). Voorafgaande aan het schooljaar wordt jaarlijks door het bestuursbureau een planning op detailniveau verstuurd naar de schooldirecteuren. In de jaarkalender wordt aangegeven wie het proces en de voortgang bewaakt.

De P&C-cyclus van SO Fryslân omvat de volgende instrumenten:

- Planning
- Controleren en bijsturen
- Verantwoording

Planning

1. Opstellen Kaderbrief
2. De begroting voor het kalenderjaar (leidend):
  - Exploitatiebegroting op school- en stichtingsniveau
  - Begroting op bestuursniveau
  - Op basis van de begroting op bestuursniveau wordt een meerjarenprognose gemaakt
3. Het formatieplan voor het schooljaar:
  - Het vaststellen van de formatiebudgetten vanuit de begroting conform het beleidsstuk Kader inzet personeelsformatie voor de scholen (Vastgelegd door DOST op 02-02-2023)
  - Het jaarlijkse Formatieplan per school: Het Formatieplan per school geeft de geplande inkomsten en uitgaven op het personele vlak over het schooljaar weer.

Controleren en bijsturen

Voor het bewaken van de begroting en de formatie worden de volgende beheersinstrumenten gehanteerd:

1. Digitale rapportages van Preadyz (administratiekantoor Onderwijs Advies en Administratie)
  - voor de bewaking van de formatie (Zidat formatie)
  - voor raadpleging van de financiële exploitatie (Zidat exploitatie).
2. Financiële voortgangsrapportages op school- en stichtingsniveau en de eindejaarsprognose. Het opstellen van de voortgangsrapportages valt onder de verantwoordelijkheid van de controller van SO Fryslân. De voortgangsrapportages van de scholen worden vier keer per jaar verstrekt aan de schooldirecteuren, waarna ze worden besproken met de controller. De schooldirecteur agendeert de voortgangsrapportage voor het eerstvolgende overleg met het College van Bestuur.

Verantwoording

In het Jaarverslag SO Fryslân vindt de evaluatie en verantwoording plaats over het afgelopen kalenderjaar.

8.2 Huisvesting en ICT SO Fryslân

Gebouwen en huisvesting.

SO Fryslân streeft voor alle scholen naar huisvesting in aantrekkelijke, voor de doelgroep geschikte, schoolgebouwen en schoolpleinen die voldoen aan de wettelijke eisen van de tijd.

In het kader van veranderende wetgeving zoals passend onderwijs, zien we een veranderende doelgroep en met de transitie van de Jeugdzorg vraagt om verdere toenadering van zorg en onderwijs. Dit vraagt in toenemende mate behoefte aan een andersoortige indeling van de scholen. De samenwerking in de regio is bepalend voor de ideeën hoe een school eruit moet zien, in nauw overleg met de gemeente, overige onderwijs- en zorginstellingen wordt gesproken over de eisen voor een modern schoolgebouw.

Voor scholen bestaat er op dit moment nog geen energielabelplicht. Wel moeten scholen, wanneer zij

meer dan 25.000m³ gas en/of meer dan 50.000kWh per jaar verbruiken, voldoen aan de informatieplicht energiebesparing.

Los van deze labels zien we de ontwikkeling dat scholen zelf willen inzetten op duurzaamheid, dit wordt ook gestimuleerd vanuit de stichting.

Talryk heeft zonnepanelen op het dak. En er is geïnvesteerd in LED verlichting.

In 2023 is er een dashboard ingericht om te komen tot verdere verduurzaming en afname van CO₂. Daarmee wordt er meegewerkt aan een leefbare toekomst maar ook aan lagere exploitatiekosten van de schoolgebouwen.

Met het dashboard kan een stappenplan ontwikkeld worden om in de komende jaren verder te verduurzamen.

ICT in ontwikkeling

In 2022 is er fors geïnvesteerd door medewerkerssystemen te vervangen door laptops. Verder is de documentenstructuur volledig overgegaan op het Microsoft 365 Platform en is de infrastructuur geschikt gemaakt om Cloud-only te werken. Tegelijkertijd heeft er een training plaatsgevonden voor medewerkers. Als laatste is de beveiliging van dit Platform verhoogd. In 2023 zal verder worden gegaan met de investering in laptops en zal verouderde randapparatuur vervangen worden.

ICT en communicatie

De interne en externe communicatie is voornamelijk digitaal. Hiervoor worden systemen gebruikt die voldoen aan de AVG-normen zoals Microsoft 365, Intranet en een digitaal ouderportaal. Er is een projectgroep die het proces begeleidt en doorontwikkeld.

ICT in het onderwijs

Binnen het onderwijs op de scholen van SO Fryslân wordt al veel gebruik gemaakt van verschillende digitale apparaten, meestal als middel tot verwerking van een les en voor het aanbieden van ondersteunende beelden of aantrekkelijk oefenmateriaal. Op het gebied van digitale leermiddelen en de didactische toepassingen is nog veel te ontwikkelen.

We streven naar professionals die digitaal vaardig zijn. Om dat te bereiken organiseren we passende professionalisering, zowel op school als op SO Fryslân-niveau.

De Expertgroep ICT houdt zich jaarlijks met deze twee onderwerpen bezig; het vergroten van de digitale vaardigheid van het personeel en de ontwikkeling van de digitale leermiddelen en de didactische toepassingen.

9 Samenwerking ketenpartners

9.1 Zorg -onderwijs

Veel leerlingen van VSO Talryk hebben te maken met een vorm van ondersteuning vanuit de zorg. Het gaat hierbij voor een deel van de leerlingen om fysieke en lichamelijke zorg. Deze vorm van zorg loopt vanwege het welbevinden van de leerlingen zo continu mogelijk door binnen Talryk. We stemmen dat doorlopend af met de ouders/verzorgers van de betreffende leerlingen.

Een deel van de leerlingen van Talryk heeft in de ondersteuning te maken met een vorm van jeugdzorg. Met betrokken jeugdzorgpartners stemmen we waar nodig de aanpak en het onderwijs van leerlingen af. We zijn terughoudend met het op structurele basis toevoegen van (jeugd)zorg voor individuele leerlingen.

Voor specifieke groepen van leerlingen gaan we onderzoeken of een intensieve samenwerking met zorgpartners kan leiden tot de inrichting van zogenaamde onderwijszorgarrangementen. Hierbij betrekken ook altijd de betreffende gemeente(n) en samenwerkingsverbanden passend onderwijs

Actiepunt

SP1/2. Thuiszitters in beeld

9.2 Samenwerkingsverband

Op 1 augustus 2014 is De Wet Passend Onderwijs van kracht geworden. Deze wet beoogt dat zo veel mogelijk leerlingen regulier en zo thuis nabij mogelijk onderwijs kunnen volgen. Om aan deze opdracht te kunnen voldoen

vormen reguliere scholen en scholen voor speciaal onderwijs samen de regionale samenwerkingsverbanden passend onderwijs (SWV). Gezamenlijk vormen de deelnemende scholen een dekkend aanbod waarbinnen alle leerlingen in staat zijn (passend) onderwijs te volgen.

Talryk is onderdeel van het dekkend aanbod van de drie samenwerkingsverbanden passend onderwijs VO in Friesland. Talryk staat fysiek in het SWV Friesland Zuid-Oost en neemt daar deel aan de overleggen en werkgroepen, waar nodig stemmen we af met de twee andere Friese samenwerkingsverbanden.

De Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) voor leerlingen vragen we aan bij het SWV waar het kind onder valt.

Het school ondersteuningsplan (SOP) geeft aan voor welke leerlingen het onderwijs van Talryk passend is. Bij aanmelding van een leerling bekijkt Talryk of deze leerling, gezien zijn of haar mogelijkheden en eventuele beperkingen, goed onderwijs bij Talryk kan volgen. Als Talryk dat niet zelf kan, zorgt de school of voor extra ondersteuning in de school of zorgt ervoor dat het kind op een andere school passend onderwijs kan krijgen.

Aanvullende informatie is te vinden op de website van Talryk en de website van SO Fryslân.

9.3 Gemeenten

Met de leerlingen van VSO Talryk werken aan een toekomst waarin een passende invulling wordt gegeven aan : Werk, Wonen en Vrije Tijd. Alle drie zijn deze onderdeel van domeinen waar de gemeente grotendeels verantwoordelijk voor is. Talryk is om die reden goed aangehaakt op ontwikkelingen binnen de gemeente Drachten (locatie van de school) en de gemeenten waar leerlingen wonen en/of naar uitstromen.

10 Formulier "Instemming met schoolplan"

Brin: 00RS
Naam: VSO Talryk
Adres: Harddraversdijk 26
Postcode: 9201 HJ
Plaats: DRACHTEN

VERKLARING

Hierbij verklaart de medezeggenschapsraad van bovengenoemde school in te stemmen met het **van 2023 tot 2027** geldende schoolplan van deze school.

Namens de MR,

naam

-----

functie

-----

plaats

-----

datum

-----

handtekening

_____

naam

-----

functie

-----

plaats

-----

datum

-----

handtekening

_____

11 Formulier "Vaststelling van schoolplan"

Brin: 00RS
Naam: VSO Talryk
Adres: Harddraversdijk 26
Postcode: 9201 HJ
Plaats: DRACHTEN

VERKLARING

Het bevoegd gezag van bovengenoemde school heeft het **van 2023 tot 2027** geldende schoolplan van deze school vastgesteld.

Namens het bevoegd gezag,

naam

-----

functie

-----

plaats

-----

datum

-----

handtekening

_____

naam

-----

functie

-----

plaats

-----

datum

-----

handtekening

_____

10 Formulier "Instemming met schoolplan"

Brin: 00RS
Naam: VSO Talryk
Adres: Harddraversdijk 26
Postcode: 9201 HJ
Plaats: DRACHTEN

VERKLARING

Hierbij verklaart de medezeggenschapsraad van bovengenoemde school in te stemmen met het **van 2023 tot 2027** geldende schoolplan van deze school.

Namens de MR,

naam Baukje Tilma

naam _____

functie mr lid

functie _____

plaats Drachten

plaats _____

datum September

datum _____

handtekening

handtekening _____

11 Formulier "Vaststelling van schoolplan"

Brin: 00RS
Naam: VSO Talryk
Adres: Harddraversdijk 26
Postcode: 9201 HJ
Plaats: DRACHTEN

VERKLARING

Het bevoegd gezag van bovengenoemde school heeft het **van 2023 tot 2027** geldende schoolplan van deze school vastgesteld.

Namens het bevoegd gezag,

naam

S. Bremold

naam

functie

Directeur

functie

plaats

Drachten

plaats

datum

Sep 2023

datum

handtekening

handtekening